

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 16
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΡ. 20

ΑΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΑΘΗΝΗΣ ΟΔΟΣ ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ 29
Παρά τον σταθμόν Σιδ. Αθ. Πειραιώς

ΟΛΙΓΟΝ ΚΑΙ ΕΝ ΤΩ ΟΥΡΑΝΩ ΜΕΛΕΤΗ ΔΙΔΑΧΗΚΗ

Ὁ οὐρανὸς μοι φαίνεται πολὺ ὠραῖος σήμερον καὶ ἴσως εἶνε ἡ κατάλληλος ὥρα ἤδη διὰ νὰ ἴδῃ τις τὸν Ἄρην διὰ τοῦ τηλεσκοπίου.

Καὶ ὄντως κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην παρίσταντο ἐνώπιον μίᾳ τῶν ὠραιότερων δύσεων τοῦ Ἡλίου. Ὁ παρμεγέθης ἐρυθροῦς δίσκος βραδέως κατήρχετο ὀπισθεν τῶν ὀρέων ἀφίνων ὀπισθεν τοῦ ἀνταύγειαν μεγαλοπρεπῆ ἀνὰ τὸ σύμπαν, περὶ δὲ αὐτῶν ἠκούετο ἐν τῷ δάσει τὸ γλυκὺ ἄσμα τοῦ πτηνοῦ, ὅπερ ἐπευφάνει τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ ὠραιότητα τῆς φύσεως ἐκείνης. Οὐδὲν νέφος ἐφαίνετο ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅστις τούναντίον, πεφωτισμένος καὶ καταπόρφυρος, λαμπερὸς ὄλος ἐν τῷ δυτικῷ ὀρίζοντι καὶ σχεδὸν κυανόφαιος ἐν τῷ ζενίθ, ἐνῷ οὐδαμοῦ ἐτι διεκρίνετο ὁ ἐλάχιστος ἀστήρ, ἐφαίνετο ὡς ὑπερφυσικά τις ἀποθέωσις, βαθυπῆδον ὑποχωροῦσα πρὸς τὴν κατακλύζουσαν τὸ σύμπαν ὠραίαν ὄντως καὶ μαγικὴν νύκτα.

— Πλησιάζατε εἰς τὸ τηλεσκόπιον καὶ ἰδέτε τὸν Ἄρην, βαδίζοντα κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν τῆς κινήσεως τῆς Γῆς.

— ὦ! ναί, βλέπω ἤδη τὴν χιόνα τοῦ βορείου πόλου, ἀπαστρέπτουσαν ἐκ τῆς λευκότητος.

— Παρατηρήσατε ὀλίγον κατωτέρω μὴ ἀν μικρὰν φαίδν κηλίδα περιβαλλομένην ὑπὸ περιοχῆς τινος ὠοειδοῦς. εἶνε ἡ λεγομένη Λίμνη τοῦ Ἡλίου. Ἀριστέροθεν δὲ παρατηρεῖτε τὴν ἐπιμήκη ἐκείνην προέκτασιν, εἶνε ὁ κόλπος τῶν Μαργαριτῶν.

— Καὶ ἡ γραμμὴ ἐκείνη, δεξιόθεν τῆς

Λίμνης τοῦ Ἡλίου, μήπως εἶνε ἐκ τῶν πεφημισμένων διωρύγων τοῦ Ἄρεως;

— Μάλιστα, εἶνε ὁ Ἄραξος, ὅστις ἄγει πρὸς τὴν θάλασσαν τῶν Σειρήνων. Θὰ τὴν ἴδωμεν δὲ κατόπιν καλλίτερον, ὅτε στρεφόμενου τοῦ πλανήτου, θέλει ἔλθει ἀκριβῶς ἐναντί μας.

— Ἡ ἡμέρα ἐκείσε δὲν εἶνε ὀλίγον μακροτέρα τῆς ἰδικῆς μᾶς;

— Μάλιστα, διότι ἔχει περιφορὰν εἰκιστεσσάρων ὥρων, 37 λεπτῶν 22, δευτέρων καὶ 65 ἐτι. ἑκατοσῶν τοῦ δευτερολέπτου.

— Ἡ χιὼν τοῦ Ἄρεως εἶνε ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῆς Γῆς;

— Βεβαίως, ἀφοῦ διαλύεται ἐν τῷ ἡλίῳ, ἐφ' ὅσον τὸ θέρος προχωρεῖ.

— Τὸ δὲ θέρος ἐκεῖ πῶς εἶνε;

— Σχεδὸν καὶ ἐκεῖ ἔχουσι τὰς αὐτὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους, ὑλλὰ εἰσὶ διπλάσιαι κατὰ τὸ μῆκος τῶν ἡμετέρων καὶ δι' αὐτὸ ἡ χιὼν ἐντελῶς τήκεται, αἱ δὲ ἡπειροὶ ἐκεῖ εἰσὶν ἐν συγκρίσει πολὺ κίτριναι. Ἀλλὰ, μολονότι ὁ αὐτὸς ἥλιος θερμαίνει καὶ τὴν Γῆν καὶ τὸν Ἄρην, ἐν τούτοις ἡ ἀτμόσφαιρα αὐτοῦ εἶνε πολὺ διὰφορος, διαφερουσῶν ἐπίσης πολὺ καὶ τῶν ζωϊκῶν συνθηκῶν. Ἡ θερμοκρασία δύναται νὰ ᾖ ἡ αὐτὴ, ἀλλ' ἐκεῖ οὐδέποτε βρέχει.

— ὦ! ἰδοῦ, διακρίνω ἤδη δύο διώρυγας. Πόσον ταχέως ἐστράφη ὁ Ἄρης;

— Ναί, εἶνε ἡ διώρυξ τῶν Ἑρμενίδων, εἰς τὸ ἄκρον δὲ τοῦ Ἀράξου βλέπετε μικρὰν τινα θάλασσαν ὁμοιάζουσαν τῇ Ἀδριατικῇ; Εἶνε ἡ θάλασσα τῶν Σειρήνων.

— Μήπως αἱ διώρυγες αὐταὶ εἰσὶ ποταμοὶ, ἐκβάλλοντες πρὸς τὴν θάλασσαν;

— Ὅχι, διότι δὲν πορεύονται ἐκ τῆς ξηρᾶς, ἀλλ' ἐνοῦσι μίαν θάλασσαν μετ' ἄλλης.

— Ἐκτός αὐτῶν δὲν ὑπάρχουσιν ἀλλαι διώρυγες;

— Ὑπάρχουσιν, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται ἐξαιρετικαὶ ἀτμοσφαιρικαὶ περιστάσεις διὰ νὰ τὰς διακρίνη τις. ὡς καὶ ὀφθαλμὸς πολὺ ἐξησκημένος. Ὁ πλανήτης οὗτος ἀπέχει ἀπόψε τῆς Γῆς μας 95 ἑκατομμύρια χιλιομέτρα. Σιδηρόδρομος δέ, τρέχων με ταχύτητα ἑνὸς χιλιομέτρου κατὰ λεπτόν θὰ ἐφθάνεν ἐκεῖ μετὰ 95 ἑκατομμύρια λεπτά ὅπερ ἰσοδυναμεῖ πρὸς 66 χιλιάδας ἡμέρας, ἥτοι 180 ἔτη. Ὁ φακὸς μας οὗτος μείοι τὴν ἀπόστασιν ταύτην εἰς 190 χιλιάδας χιλιομέτρα. ἥτοι εἰς τὸ ἡμισυ τῆς ἀποστάσεως τῆς Σελήνης, ὁρατῆς διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἡ δὲ ἀπόστασις αὕτη εἶνε ἔτι μακρὰ, διὰ νὰ διακρίνη τις τὰς λεπτομερείας.

Αἱ διώρυγες δὲ αὐταὶ εἰς τινὰς ἐποχὰς δὲν διακρίνονται, καθόσον κατὰ τὴν τῆξιν τῶν χιόνων πληροῦνται ὕδατος, ὅπερ διευθύνουσι πρὸς τὰς ἡπείρους. Τούντεῦθεν οὐτε βροχαί, οὐτε πνυγαί, οὐτε ποταμοὶ ὑπάρχουσιν ἐκεῖ, μόνον δὲ διὰ τῶν διωρύγων διοχετεύεται τὸ ὕδωρ.

— Τί θαυμάσια πράγματα ἐν τῇ φύσει καὶ ὅταν συλλογισθῇ τις, ὅτι ὑπάρχουσι καὶ κάτοικοι, ὅπως ἡμεῖς...

— Ἐγὼ δὲν ἀμφιβάλλω, διότι ὁ Ἄρης εἶνε ἀρχαιότερος τῆς Γῆς καὶ εὐρίσκειται ὑπὸ συνθήκας γεωλογικὰς καὶ φυσιολογικὰς καλλιτέρας τῶν ἰδικῶν μας τὰ δὲ ἔτη αὐτοῦ εἰσὶ διπλάσια τῶν ἡμετέρων· τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει στάδιον καλλίτερον διὰ τὴν διανοητικὴν δύναμιν τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖ. Καὶ ἴσως οἱ ἀνθρώποι τοῦ Ἄρεως νὰ ζῶσι δις πλεον ἡμῶν. Τὰ ἔτη τῶν ἐκεῖ ἔχουσιν 687 ἡμέρας.

— Ναὶ ἐνθυμούμαι, ὅτι ἀνέγνωσα, ὅτι τὰ σώματα ἐκεῖ εἰσὶν ἐλαφρότερα τῶν ἐδῶ καὶ φυσικῶς οἱ ἀνθρώποι θὰ ἦνε μᾶλλον εὐαίσθητοι, μᾶλλον αἰθέριοι, ἀγνότεροι, λεπτότεροι καὶ γοργότεροι, ἐνῶ ἐδῶ ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς γειτονεύει πολὺ πρὸς τὸν τῶν ζῶων.

— Βεβαίως, τὸ βᾶρος τῆς ὑλῆς ἔχει τὸ μέγιστον μέρος ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῶν ὄντων, ἐὰν δὲ ἀτομὸν τι ἔχη βᾶρος ἐδῶ 60 χιλιογράμμων, μεταφερόμενον ἐκεῖ δὲν θὰ βαρύνῃ πλεον τῶν 22. Συνεπῶς αἱ ὀρέξεις τῶν κατοίκων τοῦ Ἄρεως εἰσὶν ἀνώτεραι τῶν ἰδικῶν μας, ὁ δὲ ὀργανισμὸς καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἔσονται ἀσυγκρίτως ὑπερτερα τῶν ἡμετέρων.

— Καὶ νομίζετε, ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι ἐκεῖνοι κόσμοι κατοικοῦνται ἀπὸ ἀνθρώπων;

— Ναὶ καὶ ὄχι, διότι χρειάζεται πολλὰ

μελέτη, ἵνα τις ἀπαντήσῃ θετικῶς· ἀρκεῖ μόνον νὰ σκεφθῆτε, ὅτι πρὸ 100 ἑκατομμυρίων αἰώνων ἡ Γῆ μας δὲν ὑπῆρχεν, οὔτε οἱ κάτοικοι αὐτῆς φυσικῶς. Ἔτεροι ὅμως κόσμοι ὑπῆρχον κατοικοῦμένοι καὶ τὴς οἶδε ὑπὸ ποῖον σχῆμα καὶ ἄλλας φυσιολογικὰς συνθήκας. Ἐλθετε ἤδη μετὰ ἑκατὸν ἑκατομμύρια αἰώνας, ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ, ὅτε ἡ Γῆ δὲν θὰ ὑπάρχη καὶ σκεφθῆτε, ὅτι θὰ ὑπάρχωσιν ὅμως ἄλλοι πλανῆται, ἄλλοι ἥλιοι, ἄλλοι ἀνθρώποι κ.τ.λ.

— Τί λέγετε; Τοῦτο εἶνε φοβερόν, καὶ καταπληκτικόν!

— Καὶ βεβαίως. Αἱ δυνάμεις τῆς φύσεως οὐδέποτε διατελοῦσιν ἐν ἀπραξίᾳ. Οὐδὲν ἀπόλλυται, οὐδὲν πλάττεται· τὰ πάντα ὅμως μεταμορφοῦνται καὶ μετασχηματίζονται. Ἡ δὲ ζωὴ, ἡ σκέψις, τὸ πνεῦμα, ὑπὸ νέας μορφᾶς γνωστὰς ἢ ἀγνωστῶς, ἀπορρέουσιν ἐκ τῶν τῆς ἐνεργείας ταύτης ἐκδηλώσεων.

— Ὡστε διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις ἐπακριδῶς τὸ σύνολον τῆς παγκοσμίου ζωῆς, δεόν νὰ θεωρήσῃ τὸν χρόνον, ταῦτον πρὸς τὴν ἀπόστασιν, τὸν οὐρανὸν κοιμητήριον κόσμων καὶ ἀτόμων, τάφον καὶ κοιτίδα τοῦ σύμπαντος, ἐδῶ δὲ καὶ ἐκεῖ σπέρματα πλεόντα τῶν μελλόντων ὑπάρξεων.

— Ναὶ οὕτως ἔχει. Μεταξὺ τῶν πλανητῶν τοῦ ἡμετέρου συστήματος, ἡ Ἀφροδίτη, ὁ Ἄρης καὶ ἡ Γῆ φαίνονται οἱ μόνον κατοικήσιμοι· ἐνῶ ἡ Σελήνη εἶνε εἰκὼν τοῦ θανάτου.

— Τί ὄραϊον ἠθέλεν εἶσθαι, ἐὰν ὁ ἀνθρώπος ἠδύνατο νὰ συγκοινωνῇ με τοὺς ζῶντας αὐτοὺς κόσμους.

— Ἴσως ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ὅστις ἀνεκάλυψε τὰ ὄργανα τῆς ὀπτικῆς, τὴν φωτογραφίαν, τὸ τηλέφωνον, τὸν τηλεγράφων, τὸν φωνόγραφον καὶ τόσα ἄλλα, εὗρη καὶ τὴν συνεννόησιν καὶ συγκοινωνίαν μετὰ τῶν πλανητῶν αὐτῶν, καθόσον ὑπάρχουσι πολλὰ ἕτερα δυνάμεις, ὧν ἡ ἰσχὺς δὲν ἀπεκαλύφθη ἡμῖν εἰσέτι. Ὁ μαγνητισμὸς, ἡ θερμότης καὶ αἱ ἀκτίνες θὰ διαδραματίσωσιν ἐν τούτῳ τὸ μέγιστον μέρος. Τὸ σῶμα ἡμῶν οὐδέποτε θὰ δυναθῇ νὰ διεισδύσῃ μέχρις ἐκεῖ, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα θὰ διέλθῃ βεβαίως διὰ τοῦ αἰθέρος, θὰ φθάσῃ ἕως ἐκεῖ καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ, ἵνα μᾶς ἀποκαλύψῃ τὰ πάντα.

— Καὶ τότε βεβαίως θὰ συντελεσθῇ καὶ ἡ μετὰ τῶν κατοίκων ἐκεῖσε συγκοινωνία ἡμῶν.

— Πρὸς τοῦτο δεόν νὰ τεινῇ ἡ ἀνθρωπίνη βλέψις!

Φ. Πρίντζης

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

(Συνέχεια)

Ἀναμφιβόλως ὅμως εἶναι ἀδύνατον ν' ἀρνηθῇ τις τὴν σπανίαν ὄντως ἐπιδειξίτητα τῶν Ἰνδῶν εἰς τοὺς Ἀλγεβρικοὺς μετασχηματισμούς· ἐὰν ὅμως συγχρόνως λάβῃ ὑπ' ὄψει τὴν ἐν τῇ Γεωμετρίᾳ μηδαμηνότητά των, ὡς καὶ τὸ ἐπουσιῶδες τῶν ζητημάτων, εἰς ἃ ἠσχολήθησαν, ἀσφαλῶς δεόν νὰ θεωρῶμεν αὐτοὺς ὑποδεστέρους κατὰ πολὺ τῶν Ἑλλήνων Γεωμετρῶν. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς πρωτεριότητος μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ἰνδῶν διὰ τὴν γνῶσιν τῆς Ἀλγέβρας, εἶναι λίαν εὐκόλον ν' ἀπαντήσῃ τις. Ἐπειδὴ ἡ Ἰνδικὴ ἐπιστῆμη δὲν παρουσιάζεται πρὸ τοῦ VI αἰῶνος, εἶναι βέβαιον, ὅτι τότε οἱ Ἰνδοὶ ἐγγίνωσκον καὶ πρὸ πολλοῦ μάλιστα τοὺς Ἑλληνας μαθηματικούς καὶ κατὰ συνέπειαν ἠδύνατο εὐχερέστατα νὰ ἐπωφεληθῶσιν ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν. Ἄλλως τε ἂν καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Βραχμεκούπεα εἶναι γεγραμμένον μετὰ περισσοτέρας τάξεως, σαφηνείας καὶ μεθοδικότητος, ἐν τούτοις ὡς πρὸς τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος, οὐδόλως εἶναι ἀνώτερον τοῦ Διοφάντου.

Πολὺ μετὰ τὸν Βραχμεκούπεα, κατὰ τὸ 820, ὁ Μουχαμέτ Μπέν Μισῶ, γεννηθεὶς κατὰ τὸ 795, συνέθεσε κατὰ διαταγὴν τοῦ καλῖφου Ἀλ Μαμούν, τὸ πρῶτον ὅπερ παρὰ τοῖς Ἀραβῶν ἐνεφανίσθη σύγγραμμα Ἀλγέβρας. Τὸ βιβλίον τοῦτο μεταφρασθὲν εἰς διάφορους γλώσσας κατὰ τὸν XII καὶ XIII αἰῶνα, κατέστη λίαν ὀνομαστόν, διὸ καὶ ὁ Μουχαμέτ ἐθεωρήθη ὑπὸ τινῶν συγγραφέων, ὡς ὁ ἐφευρέτης τῆς Ἀλγέβρας.

Εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι ὁ σοφὸς οὗτος ἔλαβε παρὰ τῶν Ἰνδῶν μέρος τῶν Μαθηματικῶν αὐτοῦ γνώσεων, ὅθεν δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ἐκεῖθεν καὶ αἱ ἀρχαὶ τῆς Ἀλγέβρας.

Ἡ μόνη ὄντως ἀνακάλυψις, ἣτις ὀφείλεται εἰς τοὺς Ἀραβας, εἶναι ἡ τῶν ἀριθμητικῶν χαρακτήρων, οὓς μεταχειρίζονται πάντες οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης.

Τὸ ἔργον τοῦ Μουχαμέτ Μπέν Μισῶ πραγματεύεται περὶ προσθέσεως, ἀφαιρέσεως, καὶ πολλαπλασιασμοῦ παραστάσεων, περιεχουσῶν μίαν ἀγνωστον, ὡς καὶ περὶ τοῦ τετραγώνου καὶ τῆς τετραγωνικῆς ρίζης αὐτῶν. Οἱ κανόνες τῆς προσθέσεως καὶ τῆς ἀφαιρέσεως ἀποδεικνύονται ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ διὰ γραμμῶν παριστωσῶν ποσότητος· εὐρίσκονται ὡσαύτως ἐν αὐτῷ παραδείγματα τινὰ δευτε-

ροβαθμίων ἐξισώσεων, εἰς ἃς ὁ συγγραφεὺς φθάνει μετὰ λίαν δυσλήπτους τινὰς ἐρμηνείας περὶ τοῦ τρόπου τῆς γραφικῆς κατασκευῆς τῶν θετικῶν ριζῶν, διότι μόνον ταύτας εἶχεν ὑπ' ὄψει.

Κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα, τὸν ἐπιπολαίως κληθέντα ἐποχὴν ἀγνοίας καὶ βαρβαρότητος, ἡ Ἀλγεβρα ἔκαμε σημαντικὰς προόδους, καθόσον πλείστοι διάσημοι σοφοὶ ἠσχολήθησαν εἰς αὐτὴν· μεταξὺ τούτων μνηστέον τοῦ Gerbert ἐν Γαλλίᾳ καὶ τοῦ Λεονάρδου ἐκ Πίζης ἐν Ἰταλίᾳ ὁ Gerbert (930—1003) ἐσοπύδασεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Saint-Gerard ἐν Aurillac, ὅπου καὶ ἐγεννήθη, ταχέως ὅμως τὸ ἑκτακτὸν αὐτοῦ πνεῦμα τὸν ἀνύψωσεν ὡς διακεκριμένον σοφὸν τοῦ αἰῶνος του καὶ οὕτως ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὑπὸ τῶν συγχρόνων του, ὡς τι ὑπερφυσικόν.

Κληθεὶς ἐπίσκοπος τοῦ Bobbio, ἴδρυσεν ἐκεῖ σχολὴν, ἣτις ἀπήλαυεν ἐν Εὐρώπῃ παγκοσμίου φήμης. Τὰ Μαθηματικὰ τὰ ἐδιδάχθη ὑπὸ τῶν Ἀράβων, πλὴν πολὺ ταχέως ὑπερέβη τοὺς διδασκάλους του. Ἐπανελθὼν δ' ἐν Γαλλίᾳ μετὰ ζήσεως εἰργάσθη πρὸς διάδοσιν τῶν γνώσεων αὐτοῦ, ἰδρύων σχολεῖα καὶ πλουτίζων αὐτὰ διὰ διαφορῶν Μαθηματικῶν συγγραμμάτων καὶ ἀστρονομικῶν ὀργάνων. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἡγεμὼν τῆς ἐπιστήμης, φιλόσοφος Μαθηματικὸς συνήνωσεν ἐν ἑαυτῷ διὰ τοῦ πνεύματός του καὶ ἐφήρμωσεν ἐν τῷ πρακτικῷ βίῳ πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς προόδου, ἅτινα κατεῖχεν ὁ αἰὼν. Ἦτο ἡ προσωποποίησις τῆς ἐποχῆς του. Τέλος κατὰ τὸ 999 ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ Ἁγίου Πέτρου καὶ διώκησε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν κόσμον ὑπὸ τὸ ὄνομα Sylvestre II.

Παρατηρητέον, ὅτι ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ δὲν φαίνεται νὰ ἐδανείσθῃ τι παρὰ τῶν Ἀράβων ἢ τῶν Ἰνδῶν· εὐρίσκομεν προσέτι ἐν αὐτοῖς τὴν λύσιν ἀξιοσημειώτου τινὸς διὰ τὴν ἐποχὴν προβλήματος, ὡς ἐξαρτωμένου ἐκ δευτεροβαθμίου ἐξισώσεως, εἶναι δὲ τοῦτο ἡ εὐρεσις τῶν πλευρῶν τῆς ὀρθῆς γωνίας ἐν ὀρθογωνίῳ τριγώνῳ, ὅταν γνωρίζωμεν τὴν ὑποτείνουσαν καὶ τὸ ἐμβαδὸν αὐτοῦ. Ὡσαύτως εἰς αὐτὸν ὀφείλονται πλείστοι γεωμετρικοὶ τύποι ἀναγόμενοι εἰς τόξα διαφορῶν πολυγώνων, ὡς καὶ ὁ τύπος τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὀρων τῆς ἀριθμητικῆς προόδου.

Λεονάρδος ὁ ἐκ Πίζης, γνωστὸς ὡσαύτως ὑπὸ τὸ ὄνομα Φιβονάτος, (γεννηθεὶς κατὰ τὸ 1175 καὶ ἀποθανὼν κατὰ τὰ μέσα τοῦ αἰῶνος) ἔμενεν ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν Ἀνατολήν καὶ κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην ἐδημοσίευσε τὴν Ἀριθμητικὴν καὶ

την Ἀλγεβραν τῶν Ἀράβων. Οὗτος εἶναι ὁ ἰδρυτής τῶν ἐπιστημονικῶν περιοδειῶν, τόσοσυχνῶν κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα, καὶ καθ' ἃς οἱ σοφοὶ προέτεινον ἀλλήλοισι τὴν λύσιν διαφόρων μαθηματικῶν ζητημάτων.

Ὁ αὐτοκράτωρ Φρειδερίκος τῷ ἐπρότεινε, διὰ δύο γεωμετρῶν τῆς ἀκολουθίας του, διάφορα προβλήματα, εἰς τὴν λύσιν τῶν ὁποίων ἀσχολούμενος ὁ Λεονάρδος ἔκαμε πλείστας ἀνακαλύψεις, ἃς συνεκέντρωσεν εἰς μίαν περίφημον πραγματείαν καὶ τὴν ὁποίαν ἀφιέρωσεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα, ὑπὸ τὸν τίτλον *Libri-abaci* (Πραγματεία τοῦ ἀβακίου).*

Διὰ γραφικῶν μεθόδων εὔρε τὴν παράστασιν τοῦ ἀθροίσματος τῶν τετραγῶνων τῆς φυσικῆς σειρᾶς τῶν ἀριθμῶν, ὡς καὶ τῆς τῶν περιττῶν. Ὁ Ἀρχιμήδης εἶχεν ἤδη γνωστοποιήσει τὰ ἐξαγόμενα ταῦτα δι' ἄλλης τινὸς μεθόδου καὶ τὰ ἐφήρμοσε μάλιστα εἰς τὴν ἀνακλήτησιν τοῦ τόξου τῆς παραβολῆς. Ὁ Βραχμικοῦπεα ἤδη εἶχεν ἀνακαλύψει τύπον δίδοντα τὸ ἄθροισμα τῶν κύβων τῶν ἀριθμῶν. Βραδύτερον κατὰ τὸν XVI αἰῶνα, ἀραψτικὸς ἰατρός Τζαμεχίτ-Βέν-Μασούτ, εὔρε τύπον, δίδοντα τὰς τετάρτας δυνάμεις, καὶ ὁ *Fergina* ἔδωκε πρῶτος γενικὴν τινὰ μέθοδον πρὸς εὔρεσιν τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὁμοίων δυνάμεων τῶν ὄρων ἀριθμητικῆς τινος προόδου.

Τὸ ἔργον τοῦ Λεονάρδου δεικνύει ἡμῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν του ἡ Ἀλγεβρα περὶρίζετο εἰσέτι εἰς τὴν λύσιν τῶν πρωτοβαθμίων καὶ δευτεροβαθμίων ἐξισώσεων. Ἡ Ἰταλία ὅμως καὶ πάλιν εἶχε τὴν δόξαν τῆς δυσκόλου ταύτης μεταβάσεως ἀπὸ τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ ἐξισώσεων εἰς ἀνωτέρους, καθόσον εἰς αὐτὴν ὀφείλομεν τὴν γενικὴν λύσιν τῶν ἐξισώσεων τοῦ τρίτου καὶ τετάρτου βαθμοῦ. Εἰς τοῦτο συνετέλεσεν οὐκ ὀλίγον ὁ Τρατάγκλια-Νικολό (1500-1559), ὅστις γεννηθεὶς εἰς Βρέσκια, κατέστη διὰ τῆς ἐργασίας εἰς τῶν πρώτων μαθηματικῶν τῆς ἐποχῆς του.

Ἐδίδασκεν εἰς Βενετίαν, ὅτε ἔλαβε παράκλησιν παρὰ τοῦ Ἀντωνίου δελ-Πριόρε, ἵνα λύσῃ τριάκοντα προταθέντα προβλήματα εἰς διάστημα ὀλιγώτερον τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν. Τὰ ζητήματα ταῦτα ἀνεφέροντο εἰς ἐξισώσεις τοῦ τρίτου βαθμοῦ. Τὰ ἔλυσε δὲ πάντα εἰς διάστημα ὀλιγώτερον τῶν δύο ὡρῶν, καὶ ἔδωκε συγχρόνως εἰς εἴκοσιν ἑπτὰ τεχνικούς ἰστίχους τὴν γενικὴν μέθοδον τῆς λύσεως αὐτῶν. Ἡ φήμη τοῦ θριάμβου τοῦ

του περιήλθεν εἰς γυνῶσιν τοῦ Γκαδράν (γεννηθέντος ἐν Παρισίοις 1501 καὶ ἀποθανόντος ἐν Ρώμῃ 1576) ἑνὸς τῶν παραδοξωτέρων ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς του, ὅστις συνέθεσε τότε τὸ σύγγραμμά του, τὸ ἐπιγραφόμενον *Ars magna*. Μάτην οὗτος ἐζήτησε παρὰ τοῦ Τρατάγκλια νὰ τῷ γνωστοποιήσῃ τὴν ἀνακάλυψίν του, ἵνα πλουτίσῃ διὰ ταύτης τὸ βιβλίον του. Ὁ Γκαδράν δὲν ἀπηλίπισθη καὶ κατέφυγεν εἰς πάντα τὰ δυνατὰ μέσα, οὕτω δ' ἐπιτέλους τὸν ἐπεισεν, ὑποσχεθεὶς ὅμως αὐτῷ μυστικότητά καὶ τῷ ἐγνωστοποίησε πᾶν ὅ,τι ἐπεθύμει. Μετὰ ταῦτα τῇ συνδρομῇ τοῦ μαθητοῦ του *Ferrari* (1522-1565) ὁ Γκαδράν κατώρθωσε νὰ ἐπεκτείνῃ τοὺς κανόνας τοῦ Τρατάγκλια εἰς τὰς ἐξισώσεις τοῦ τετάρτου βαθμοῦ καὶ ἔσπευσε νὰ τὸ δημοσιεύσῃ εἰς τὸ *Ars magna*. Δυσσαρεστηθεὶς ὁ Τρατάγκλια ἐκ τῆς διαγωγῆς ταύτης, ἐκάλεσε τὸν Γκαδράν εἰς Μιλάνον πρὸς ἐπιστημονικὴν συζήτησιν. Οὗτος ὅμως δὲν προσήλθεν, ἀλλ' ἐπέμψε τὸν μαθητὴν αὐτοῦ *Ferrari*, ὅστις μόνος ὑπέστη τὸν ἀγῶνα ἐξ' οὗ οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀμφιβολία, ὅτι θὰ ἐζήρχετο ἠττημένος, ἐὰν οἱ φίλοι τοῦ Γκαδράν δὲν ἠνάγκαζον τὸν Τρατάγκλια νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πόλιν. «Τὸ γεγονός τοῦτο λέγει ἱστορικός τις δεικνύει ποίαν σημασίαν ἀπέδιδον τότε εἰς τὰς ἀλγεβρικές ἀνακαλύψεις, διότι δύσκολον ὄντως εἶναι νὰ εὑρεθῇ ὁμοίον συμβεβηκὸς ἐν γῆ ἱστορίᾳ τῶν ἐπιστημῶν.

Τὰ στοιχίματα καὶ αἱ δημόσιαι φιλονεικίαι ἐλάμβανον χώραν καθ' ἑκάστην, καὶ πᾶσαι αἱ κοινωνικαὶ τάξεις ἐδεικνυον μέγιστον ἐνδιαφέρον περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν τούτων περιοδειῶν, ὡς οἱ ἀρχαῖοι ἐνδιέφεροντο περὶ τῶν καλλιτεχνικῶν διαγωνισμάτων».

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ *Ars-Magna* εἶναι τὸ πρῶτον σύγγραμμα, ἐν ᾧ ἀναφαίνονται οἱ τύποι τῆς λύσεως τῶν ἐξισώσεων τοῦ τρίτου βαθμοῦ, ἀποδίδονται οὗτοι εἰς τὸν *Gadran*.

Οἱ φανταστικοὶ ἀριθμοί, οἵτινες ἐγένοντο αἴτιοι τόσοσυχνῶν διενέξεων μεταξὺ τῶν σοφῶν τοῦ XVIII αἰῶνος, ὀφείλονται ὡσαύτως εἰς τὸν *Gadran*. Ἐπίσης ἀνεκάλυψε καὶ ἕτερον τινὰ μέθοδον πρὸς λύσιν τῶν ἀριθμητικῶν ἐξισώσεων δι' ἀντικαταστάσεων, διδουσῶν διαδοχικὰς προσεγγίσεις. Εὔρεν ὡσαύτως πλείστας σχέσεις μεταξὺ τῶν συντελεστῶν καὶ τῶν ριζῶν τῶν ἐξισώσεων, καὶ φαίνεται ὅτι εἶχεν ἤδη ὑποπτεύσει τὰ πλεῖστα τῶν θεωρημάτων, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν γενικὴν θεωρίαν τῶν ἐξισώσεων.

(Ἐπεται συνέχεια)

Η. Φουντουκλῆς
Καθηγ. τῶν Μαθηματικῶν

Σημ. Ἐκάλουν δὲ ἀβάκκιον, πίνακά τινά διηρημένον εἰς τετράγωνα, περιέχοντα τοὺς ἀριθμούς καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἐξετέλουν τὰς ἀριθμητικὰς πράξεις.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΥΝΕΣ

Ἐν ᾧ εἶ παρ' ἡμῖν ἐξακολουθοῦν τὰ ἀγρία ἐνστικτα κατὰ τῶν ζώων, ἀνεχθῶς ἀκόμη καὶ κατ' ἐκείνου τοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον πισσιότερον καὶ χρησιμοιότερον, τοῦ κυνός, πάρεργον δὲν εἶναι, ὑπομιμνήσκοντες, ὅσας οὗτος ἐνεργείας παρέχει εἰς τὰ χιονώδη ὄρη τοῦ ἁγίου Βερνάρδου τῶν Ἀλπεων, ν' ἀναγράφωμεν ἕτερας, ἃς πρὸς περιέθαλψιν τῶν χερῶν καὶ ὄρφανῶν διενεργοῦσιν ὑποβοηθοῦντες τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ ἔργῳ τῆς Ἐλεημοσύνης. Πλείστοι συλλέκται ὑπάρχοντες ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ ἐν Λονδίνῳ εἰς διαφόρους σιδηροδρομικοὺς σταθμούς, τὸ συλλεγόμενον δὲ παρὰ τῶν κυνῶν τούτων ποσὸν πάντοτε εἶνε οὐκ ὀλίγον.

Ἐκ τῶν σιδηροδρομικῶν τούτων κυνῶν ὁ *Tim*, τοῦ ἐν Λονδίνῳ κεντρικοῦ σταθμοῦ *Paddington*, εἶναι ὁ διασημότερος. Ὁ ἀξιοσημείωτος οὗτος κύων ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν θηρευτικῶν, καὶ εἶνε λίαν ἀφοσιωμένος εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ τὸν ἐπιθεωρητὴν *Bush*. Περὶ τὸν λαίμῳ αὐτοῦ εἶναι ἀσφαλῶς προσδεδεμένος μικρὸν στρογγύλον ἐκ μετάλλου δοχεῖον, εἰς δὲ ὁ κύων φέρει τὰ κέρδη τῆς ἐργασίας του. Ἀφ' ἧς δὲ ἤρξατο τοῦ ἐλεήμονος αὐτοῦ ἔργου, ἦτοι ἀπὸ τὸν Μάιον τοῦ 1892, εἰσέπραξε πλέον τῶν 900 λιρῶν ἦτοι 22.500 χρυσῶν φράγκων.

Ἐπειδὴ ὁ *Tim* ἐργάζεται ἐπὶ τῶν βασιλικῶν σιδηροδρομῶν, ὡς οὗτοι ὀνομάζονται, δὲν ἐκπλήσσειται τις, μανθάνων δι' οὐχὶ ἀπαξ ἠδύνησιν νὰ λάβῃ ἐλεημοσύνην παρὰ βασιλικῶν χερῶν, καὶ ὄντως ὁ Ἐδουάρδος, ὅτε ἀκόμη ἦτο πρίγκηψ τῆς Ουαλίας ἔδωκεν αὐτῷ γενναῖον ποσόν. Ἡ ἡμέρα δὲ καθ' ἣν ἡ ἀποθανοῦσα Βασίλισσα εἰσῆλθεν εἰς Λονδίνον πρὸς ἐγκαταστάσιν τῶν Ἀνακτόρων τοῦ *Kensington*, ἦτον ἀξιοσημειώτος διὰ τὸν *Tim*, λαβόντα τὴν τιμὴν νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βασίλισσαν. Τῇ προσωπικῇ ταύτης διαταγῇ ὁ *Tim* συνωδεδύθη καταβαίνων τῆς ἀμάξης παρὰ δύο βασιλικῶν θεραπόντων, μεθ' ὃ τῇ παρουσίᾳ ἑκατοντάδιων θεατῶν ἡ Βασίλισσα ἐρευνῶσα πρὸς σιγμὴν τὸ βαλάντιόν της, ἀπέσυρε τὸ περιεχόμενον καὶ τὸ ἔρριπεν εἰς τὸ μικρὸν τοῦ *Tim* κιβωτίδιον.

Μετὰ τοῦτο ἐδέχθη παρὰ τῶν Κυριῶν τῆς τιμῆς καὶ τῶν πολναριθμῶν ἄλλων παρισταμένων ἐπισημοτήτων ὀγκώδη ποσά.

Διάσημος ἕτερος κύων συλλέκτης ἐλεημοσυνῶν ἦτο καὶ ὁ *Help*, ὁ σιδηροδρομικὸς κύων τῆς γραμμῆς τῆς εταιρείας *Brighton*, ὅστις τὸ σῶμα διατηρεῖται νῦν ἐν ὑελίῳ προσθήκῃ εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ *Brighton* ὁ *Help* ἀπεβίωσε κατὰ τὸν 10βριον τοῦ 1891, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του συνέλεξε περὶ τὰς 1000 λίρας = 25 χιλ χρυσῶν φράγκων ὑπὲρ τῶν ὄρ-

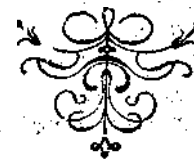
φανῶν τῶν ἐργατῶν τοῦ σιδηροδρόμου. Ὁ κύων οὗτος διηπαιδαγωγήθη ὑπὸ τοῦ *John Climpson*, γνωστοῦ φύλακος τῶν ἐν τῷ σιδηροδρόμῳ ἐμπορευμάτων, γενόμενος οἰκτιρὸς πολλῶν ταξιδιωτῶν. Ὡς δ' ὁ *Tim* καὶ ὁ *Help* ἔφερε συλλεκτικὸν κιβώτιον προσηλωμένον περὶ τὸν λαίμῳ του καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦτο κεχαραγμένη ἡ ἐπομένη ἐπιγραφή «Εἶμαι ὁ *Help* ὁ σιδηροδρομικὸς κύων τῆς Ἀγγλίας καὶ ταξιδεύων πρᾶκτωρ ὑπὲρ τῶν ὄρφανῶν τῶν σιδηροδρομικῶν ἐργατῶν τῶν ἐν τῇ ὀπηρεσίᾳ φονευθέντων. Τὸ γραφεῖόν μου εἶναι εἰς τὸν ἀριθμ. 65 ὁδὸς *Colebrooke London*, ἐνθα γίνονται ἐγγραφαὶ εὐχαρίστως δεκταὶ μετὰ πλήρους ἐγγνωμοσύνης.

Μέχρις ἐσχάτως οἱ σταθμοὶ *Putney Slough* καὶ *Windsor* ὑπερφηφανεύοντο διὰ τοὺς τοιοῦτους συλλέκτας κύνας. Ὁ εἰς τοῦ τελευταίου ἀπεβίωσε προσβληθεὶς ἐκ δυνατοῦ κρονολογήματος ἐπιτελῶν τὰ χρέη του. Ἄλλ' ἡ ἀφορμὴ τοῦ θανάτου τοῦ *Slough* εἶναι πολὺ περιέργος.

Τὸ ζῶον τοῦτο ἐσυνείδησε νὰ κρατῇ ἐν τῷ στόματι του τὰ πρὸς αὐτὸν ριπιτόμενα παρὰ τῶν διαβατῶν νομίσματα, φαίνεται δ' ὅτι εἶχε καταπιεῖ ἐκ τύχης οὐχὶ ὀλίγα ἐκ τούτων, διότι μετὰ τὸν θάνατόν του φορτίον ἐλόκληρον χολκίνων καὶ ἄλλων νομισμάτων εὐρέθη εἰς τὸν στόμαχον τοῦ πτωχοῦ σκύλου.

Ὁ *Sprot*, τοῦ πρασίνου δράκοντος εἰς τὸ *Hect Street* ἦτο διαρκῶς ἀπησχολημένος, διαρκούντος τοῦ παρελθόντος χειμῶνος καὶ τῆς Ἀνοιξέως, συλλέγων χρήματα ὑπὲρ τοῦ ταμείου τοῦ οικονομικοῦ συσσιτίου τῶν νηπίων. Ἦδη δὲ ὁ *Sprot* συλλέγει χρήματα δι' ἐλεήμονας σκοποὺς ἐπὶ πλέον ἢ οὐκ ἔτι. Μόλις ἤθελέ τις ρίψει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δεκάλεπτον, ἐφορμῶν ἐπ' αὐτοῦ τὸ μεταφέρει εἰς τὸ ἔγγυς ἐκεῖ εὐρισκόμενον χρηματοκιβώτιον. Διὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ συλλεχθεῖσαν ποσότητα 1100 χρυσῶν φράγκων, ὑπὲρ τοῦ ταμείου τοῦ νοσοκομείου, ἐμμήθη δι' ὄραίου μεταλλίου πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν πληρεσιῶν του.

Ὁ δὲ *Jack* ὁ κύων τοῦ σταθμοῦ *Κάρδιφ* ἔλαβε τὴν εὐθύνην, διὰ τὴν ὀφειλομένην σύνταξιν πέντε χερῶν φαίνεται δ' ὅτι ἐξετίμησεν ἀρκούντως τὴν εὐθύνην ταύτην, διότι ἀφ' ἧς ἤρξατο τὰς ἐργασίας του, συνεπλήρωσε μέχρι τοῦδε τὸ ποσὸν τῶν 2,000 χρυσῶν φραγκῶν μετὰ τῆς ἐλπίδος, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἤθελεν ἀποβῆ πολλοπλάσιον. Ὁ κύων λοιπὸν οὗτος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον φέρει ἐπὶ τῆς ὄψεως κιβωτίδιον ὀνομει ἐφιππίον, πλείστοι δὲ εὐποροῦντες κάτοικοι ἦσαν τακτικῶτατοι αὐτοῦ πελάται.

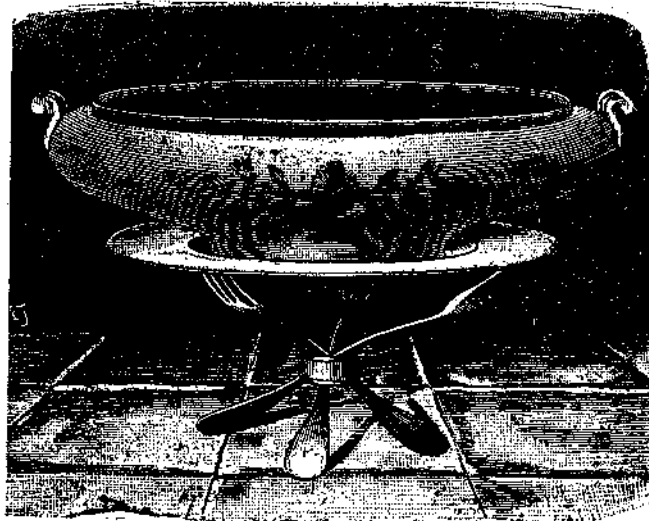

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Πρόχειρος κατασκευή στήριγματος.

Τίνι τρόπῳ δυνάμεθα νά κατασκευάσωμεν πρόχειρως ἐν στήριγμα, ἐν ὧρα ἰδίως τραπέζης, πρὸς τοποθέτησιν θερμοῦ τινος δοχείου, καρπῶν ἢ ἄλλων ἀντικειμένων, ἐν ἑλλείψει τοῦ καταλλήλου σκεύους.

Ἴδού. Λαμβάνετε χωρὶς νά χάσετε καιρὸν ἐκ τῆς

τραπέζης τρεῖς περόνας καὶ ἓν ἄκτύλιον, ἐν ᾧ τίθεται τὸ χειρόμακτρον καὶ ἀφοῦ περάσητε τὰς λαβὰς τῶν περονῶν ἐντὸς αὐτοῦ, θέτετε ταύτας ἐπὶ τῆς τραπέζης, εἰς τρόπον ὥστε νά ἀποτελέσωσι γωνίαν ἰσοπλευρον, ὡς ἐνδείκνυται ἐν τῷ ἐναντι ἡμῶν σχήματι. Τοῦτου γενομένου, τοποθετεῖτε ἐπ' αὐτῶν πινάκιόν τι καὶ οὕτως ἀποτελεῖτε ἐν ὧραῖον πρόχειρον στήριγμα διὰ τράπεζαν, κτλ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΛΕΙΣ

Τί καλεῖται πολιτικὸν ἔτος;

Πολιτικὸν ἔτος καλεῖται ἐκεῖνο, δι' οὗ μετῶμεν τὸν χρόνον διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου βάσει τοῦ πολιτικοῦ ἔτους εἶνε τὸ τροπικόν, διότι οὕτω μόνον κατορθοῦται. Ὡστε αἱ ὧραι τοῦ ἔτους νὰ συμπέσωσι κατὰ τὰς αὐτὰς πάντοτε ἡμέρας τοῦ ἔτους. Ἀντυχῶς ὅμως δὲν ἦτο δυνατόν τὸ τροπικὸν ἔτος νά ἐκπληροῖ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀνθρώπων, διότι τοῦτο ἤρχιζεν ἐκαστοτε κατὰ διαφόρους ὧρας. Πρῶτος δὲ ὁ Ἰούλιος Καίσαρ διὰ τοῦ Αἰγυπτίου Σωιγένοῦς μετερρῦθμισεν τοῦτο.

Εἰς τί συνίσταται ἡ διαρρῦθμις αὕτη;

Δεδομένου, ὅτι τὸ ἔτος συνίστατο ἐκ 365 ἡμερῶν καὶ ἐξ ὧρῶν, ὥρισεν ὁ Ἰούλιος Καίσαρ, τρία μὲν ἔτη κατὰ σειράν νὰ συγκυρῆται ἐκ 365 ἡμερῶν, πᾶρ δὲ τέταρτον ἐκ 366 ὀρθῶς αἰ κατὰ τὰ τέσσαρα ἔτη περισσεύουσαι 24 ὧραι (ἦτοι μία ἡμέρα) προστίθενται εἰς τὸ τέταρτον ἔτος.

Τὰ ἔτη ταῦτα, εἰς τὰ ὁποῖα προστίθεται ἡ μία ἡμέρα καλοῦνται δίσεκτα.

Δὲν ἐγένετο ἄλλη τις μεταρρῦθμις;

Βεβαίως ἐπειδὴ ἡ διάρκεια τοῦ τροπικοῦ ἔτους δὲν εἶνε ἀκριβῶς 365 ἡμέραι καὶ 6 ὧραι, ἀλλὰ βραχύτερον κατὰ 11 λεπτά, 8 δευτέρα καὶ 4 δέκατα, φυσικὰ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ μικρὸν τοῦτο λάθος ὠγκοῦτο καὶ καθίστατο πολὺ αἰσθητόν.

Ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ XIII ἀνέλαβε καὶ μετερρῦθμισεν καὶ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον, δι' ὅπερ εἰς τὸ νέον τοιοῦτον ἐδόθη τὸ ὄνομά του. Συνεπεία λοιπὸν διατάξεώς του, ἀπασαί αἱ καθολικαὶ χῶραι ἐλογάρισαν τὴν ἐπιούσαν τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1582, οὐχὶ ὡς 5 ἡμέραν, ἀλλ' ὡς 15 τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Τὸ Γρηγορ. ἡμερολόγιον εἶνε ἐντελῶς ἀλάνθαστον;

Οὐχὶ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο λάθος τι, ἀλλὰ τὸσφ μικρὸν, ὥστε πρέπει νὰ παρέλθωσι 3400 ἔτη, ἵνα συμβῇ λάθος μιᾶς ἡμέρας.

Τὸ Γρηγορ. ἡμερολόγιον ποῦ εἶνε ἐν χρῆσει;

Ἀπασαί αἱ καθολικαὶ χῶραι εὐθὺς ἀπὸ τοῦ 1582 παρεδέχθησαν τοῦτο. Αἱ διαμαρτυρούμεναι ὅμως διστάζουσαι νὰ παραδεχθῶσιν ἡμερολόγιον θεσπισθὲν ὑπὸ Πάπα.

Μόνον δὲ οἱ Ἕλληνας καὶ οἱ Ρῶσοι μεταχειρίζονται τὸ Ἰουλιανόν, ὀπισθοδρομοῦντες κατὰ 13 ἡμέρας. Πιστεύεται ὅμως, ὅτι ἀργά ἢ ταχέως καὶ αἱ χῶραι αὗται θὰ παραδεχθῶσι τὸ νέον ἡμερολόγιον ἀπαλασσόμεναι τοῦ δεσμοῦ τῶν προλήψεων. Ἡ Ἰαπωνία πρὸ πολλοῦ παρεδέχθη τὸ Γρηγοριανόν ἡμερολόγιον.

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ἡ ΜΕΤΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ἈΝΘΡΩΠΟΥ

ΔΥΣΙΣ. Ἴνα τις ἀσφαλῶς καταμετρήσῃ εἰς κυβικὰ ἑκατοστὰ τοῦ μέτρον ἀνθρώπου εἰς οἶαν κατάστασιν ἤθελεν εἶσθαι, ἀρκεῖ νὰ θέσῃ τὸ καταμετρητέον σῶμα ἐντὸς δοχείου τετραγώνου πλήρους ὕδατος. Ὅσα δὲ κυβικὰ μέτρα ἐκχυθῶσιν (κατόπιρ τῆς ἐντελοῦς βυθίσεως τοῦ σώματος ἐντὸς τοῦ ὕδατος) τόσα κυβικὰ μέτρα θὰ εἶνε τὸ σῶμα.

Λύσεις ἐπιτυχεῖς ἐλάβομεν παρὰ τοῦ ἐν Κ]πόλει Κ. Μ. μαθητοῦ τῆς Ροβερτείου σχολῆς, τῆς Διδος Κικῆς Μερλοπούλου ἐξ Ἀθηνῶν, τοῦ κ. Νικολάου Χαίτα ἐκ Πετραίων (καθαρότερον παρακαλοῦμεν νὰ γράφετε) τοῦ κ. Γ. Ἀποστολοπούλου μαθητοῦ ἐξ Ἀθηνῶν καὶ τοῦ κ. Μιλ. Ρουτοπούλου ἐξ Ἀθηνῶν.

Ἡ Φωτογραφία τοῦ Βόλου, ἣν ἀπέστειλεν ὡς δῶρον ὁ κ. Ἄλφρ. Βικνέλλης διὰ τὸν ἐνηθησόμενον διὰ κλήρου ἐκ τῶν λυτῶν τοῦ προβλήματός του, ἔλαχε τῷ κ. Γ. Ἀποστολοπόλῳ, ἐξ Ἀθηνῶν.

ΑΝΩΝΥΜΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

— Ἐμπρός!

Καὶ ὁ ἀνθυπασπιστῆς, κερμιστῆς τῆς ἀλληλογραφίας τῆς ἡμέρας, εἰσήρχετο ὄλω δειλὸς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. ταγματάρχου, καθόσον ἕνεκα τῆς νευρικῆς του καταστάσεως ἐφαίνετο οὗτος κατ' ἐκείτην τὴν πρῶτην πολὺ θυμώδης. Ὅποτε δὲ ὁ ταγματάρχης ἦτον εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, ὄλον τὸ τάγμα ἔτρεμε πρὸ αὐτοῦ.

— Ποῦ ἦτο τόσων ὧραν, ἐξεφώνησεν ἀμέσως ὁ ταγματάρχης, μάλισ πρὸ αὐτοῦ παρουσιάσθη ὁ ἀνθυπασπιστῆς.

Οὗτος παρετήρησεν αὐτὸν καὶ μετ' ὀλίγου θέλων ν' ἀποφύγῃ τὴν καταγίδα:

— Εἰς τὸ ταχυδρομεῖο, κύριε ταγματάρχα, ἀπήντησεν.

— Εἰς τὸ ταχυδρομεῖον: καὶ εἰς νὰ μεταβῇ τις εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, πόση ὥρα χρειάζεται;

Ὁ ἀνθυπασπιστῆς δὲν ἀπήντα.

— Δέκα ἕως δεκαπέντε λεπτά, νομίζω ἀρκούν. Σὺ, πῶς ἔκαμες δύο ὧρας;

— Ὅχι, Κύριε... ὑπέλαβεν ὁ κατώτερος. Καὶ ὁ ταγματάρχης ἐτι μᾶλλον ὀργισθεὶς:

— Σιωπῆ, ἀνθυπασπιστά, τῷ ἀνυκράζει. Δὲν σοὶ ἐπιτρέπω νὰ ὀμιλῆς, ὅταν σφάλῃς καὶ ἔχῃς ἄδικον. Καὶ ἔπρεπε νὰ τὸ γωρίζεις. Λοιπὸν διὰ τὴν ὥρα, σὲ τιμωρῶ μὲ 15 ἡμέρας κράτησιν! Σοῦ ἀρέσει; καὶ μίαν ἄλλην φεράν...

— Ἀλλά, Κύριε ταγματάρχα...

— Σοὶ τὸ ἀπαγορεύω! μὲ ποῖον ὀμιλεῖς;

Ὁ ἀνθυπασπιστῆς κλίνας τότε τὴν κεφαλὴν, κατέθεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὴν γραμματοθήκην καὶ ἤρώτησε:

— Διατάσσετε τίποτε ἄλλο;

Εἰς μικρὸν δὲ γυλισμὸν τοῦ ἀνωτέρου του, ὡς ἀπάντησιν, ἐξῆλθε τοῦ γραφείου μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν νὰ μὴ κρουσθῇ ἡ θύρα, διότι τότε ἀλλοίμονον, θὰ ἐξεδιώκετο ἐκεῖθεν κακῶς μὲ ἑτέραν δεκαπενθήμερον φυλάκισιν, ἐπὶ μὴ σε-

βασιμῶ πρὸς ἀνωτέρους ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς πειθαρχίης.

«Διάβολε! Εἶμαι ἢ δὲν εἶμαι ὁ πρῶτος ταγματάρχης τοῦ συντάγματος, εἶπε καθ' ἑαυτὸν τότε ὁ ἀξιωματικὸς. Λοιπὸν ὀφείλουσιν οἱ κατώτεροί μου νὰ με σέβωνται, ἀλλῶς, ἀλλοίμονον εἰς τὴν πειθαρχίαν!»

Καὶ μετὰ τοῦτο ἐπλησίασε τὸν σάκκον καὶ ἤρξατο ἐπιθεωρῶν τὴν ἐπίσημον ἀλληλογραφίαν καὶ εἶτα τὴν ἰδιωτικὴν, διότι, ὡς ἔλεγεν... «ἄβλα πρέπει νὰ περάσωσιν ἀπὸ τὰς χεῖρας μου».

Ὁ σάκκος ἦτο πλήρης καὶ μετ' ὀλίγων τῶ ἐφάνη παραζέον καὶ τοῦτο καὶ ἐφώνησε:

— Τί διάβολον! ἐν κεντρίζουν τίποτε τὰ γραμματόσημα εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους;

Καὶ λαμβάνων ἀπὸ μίαν τὰς ἐπιστολάς, παρετήρησεν μετὰ προσοχῆς τὴν καλλιγραφίαν καὶ τὰ γραμματόσημα, διὰ νὰ εἶδῃ τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς: εἰς ἐξ τὰ δελτάρια ὁ ὀφθαλμὸς του κάποτε ἐσταμάτα, διὰ νὰ μάθῃ τὸ περιεχόμενον. Ὡς ταγματάρχης, ἐφρόνει, ὅτι ἔπρεπε δια νὰ τὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ τὰ ἐξετάζῃ! Ἀφοῦ δὲ πολὺ λάκις ἀνεπλήρωσε καὶ τὸν συνταγματάρχην, ἦτο ἡ ψυχὴ καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ συντάγματος.

«Α! ἰδοὺ καὶ μίαν ἐπιστολὴν γυναικίως, εἶπεν αἰφνης, σταματήσας πρὸ μιᾶς τοιαύτης καὶ ἀναγινώσκων: Εἶναι χαρακτήρ γυναικίως... ραπτρίας ἴσω;... διότι γράφει τὴν λέξιν ἀξιωματικῶς μὲ ὀ ἀντὶ μὲ ὦ... Ὡς ἦνε γνωστὴ ἴσω; τοῦ λοχαγοῦ, διότι τὸ γραμματόσημον εἶναι πεντάλεπτον καὶ φέ-

ρει σφραγίδα τοῦ ταχυδρομείου τῆς πόλεως... Ποῖα νὰ ἦναι ἴσω γε αὕτη;»

Εἶτα δὲ λαμβάνων ἑτέραν ἐπιστολήν:

«Α! αὕτη ἀπευθύνεται... πρὸς τὸν ἀνθυπασπιστῆν! γυναικίως ἐπίσης γραφὴ εἶναι αὕτη, ὑποτονθρῖζει μετ' ἀγανακτήσεως. Καὶ ποῖα νὰ ἦναι αὕτη; Ποῖα τρελλὴ γράφει πρὸς τὸν ἀνόητον αὐτόν, ὅστις οὔτε κρίσιν, οὔτε πείραν ἔχει τῶν γυναικῶν. Α! αὐταὶ αἱ γυναῖκες γίνονται πολλὰκις θύματα! Ἐγὼ δὲν εἶμαι τοιοῦτος!»

Καὶ ὁ κ. ταγματάρχης στρέφει καὶ ἀναστρέφει τὰς ἐπιστολάς καὶ τὰς πλησιάζει καὶ εἰς τοὺς ράθωνάς του, ν' ἀντιληφθῇ ὅσα δύναται περισσότερα περὶ τῆς ἀλληλογραφίας αὐτῆς. Εἶτα ἐπιλέγει:

«Αυτό, ὁ ἀνθυπασπιστὴ νὰ ἐπιτρέπη αὐτῷ νὰ τῷ γράψω; καὶ νὰ κάμω κατοκτήσεις; ὦ, εἶναι φοβερόν, πρέπει νὰ τῷ ἀπαγορευθῆ τοῦτο! ὦ ναί... πρέπει. Ἀλλοίμονον εἰς τὸν στρατὸν! ὦ, τάλαινα πατρίς!»

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν κτύπος ξηρὸς ἠκούσθη ἐπὶ τῆς θύρας καὶ ἐν ταύτῃ εἰσῆλθεν ὁ λοχαγὸς

τῆς ὑπηρεσίας, ὅστις καθῆσας, ἀνέκραξεν αἰφνης: εὐφ! Ἦτον οὗτος ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ἰσχυρὸς, νευρώδης ἐπίσης μὲ μύστακας δὲ μακροῦς, κατερχομένου: πολὺ πρὸς τὰ κάτω.

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ταγματάρχης, φέρων τὰς χεῖρας ὀπίσθεν καὶ πλησιάζας πρὸ αὐτοῦ.

— Τρέχει, ὅτι δὲν εἰμπορῶ πλέον νὰ ὑποφέρω αὐτὴν τὴν κατάστασιν!.. Φαντάσου, φίλε μου, ὅτι σήμερον τὴν πρωΐαν, ὁ ἀνθυπασπιστὴς Κ... παρουσιάσθη εἰς τὸ τάγμα εἰς τὰς 6 καὶ 31, ἐνῶ τὸν εἶχα διατάξει νὰ εὐρεθῆ ἐδῶ εἰς τὰς 6 καὶ 30!

— Αἶ, βάλε τον ὑπὸ κράτησιν.

— Πολὺ βιάζεσαι, τοῦ λόγου σου. Ἐπειτα, δὲν γνωρίζεις, ὅτι ἠθέλησε νὰ ἀναφερθῆ εἰς τὸν συνταγματάρχην, προφασιζόμενος, ὅτι τὸν ἀντιπαθῶ; δὲν τὸ γνωρίζεις;

— Αἶ, καὶ τί σὲ μέλλει;

— Τίποτε, ἀπολύτως... ἀλλά, ξεύρεις, τοιαῦτα πράγματα, μὲ πειράζου.

— Ἄ, μπά...

— Ναὶ καὶ ὁ συνταγματάρχης θὰ πιστεύσῃ ἴσως, ὅτι ἐγὼ ζητῶ τὰ ἀδύνατα.

— Δὲν τὸ πιστεύω.

— Ἐνῶ, ἐγὼ, μὲ γνωρίζεις, εἶμαι τόσον ἐπιεικὴς καὶ ἀγαθός... Ἀλλὰ, πῶς νὰ κάμω μὲ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ὅστις δὲν κάμνει σχεδὸν τίποτε, εἶναι ἀμελής καὶ ἄμυχ τὸν διατάσσω νὰ ἔρχεται εἰς τὰς 6 1/2, αὐτὸς μοῦ ἔρχεται εἰς τὰς 6 καὶ 31! ἀκριβῶς ἐν λεπτοῖς ἀργότερα!

— Μὰ, αὐτὸς φαίνεται εἶναι ἐρωτευμένος μὲ κάποιαν μοδίστρούλα... Τὸ ἀνεκάλυφα ἐγὼ, καί... θὰ σοῦ τὸν διορθώσω καλά.

— Μάλιστα, εὐγε καὶ οὕτω θὰ φανῆ, ὅτι δὲν τοῦ κάμνω μόνον ἐγὼ παρατηρήσεις.

— Ἔτσι λέγεις;

— Βεβαίως.

— Ἐννοια σου, ἀφῆσέ μου τὸν καὶ δὲν θὰ τὰ ξαναεἶπη πλέον. Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι.

— Καλὰ, σήμερον εἶναι τοῦ σιαιτίου.

— Τοῦ σιαιτίου; καλῶς. Ἀκριβῶς θὰ ὑπάγω ἐκεῖ πρότερον καὶ ἀλλοίμονόν του, ἂν ἀργήσῃ ἐν λεπτοῖς. Θὰ σοῦ τὸν καθῆσω μέσα νὰ κυτᾶζῃ ἔξω.

— Εἴμεθα σύμφωνοι, σ' εὐχαριστῶ.

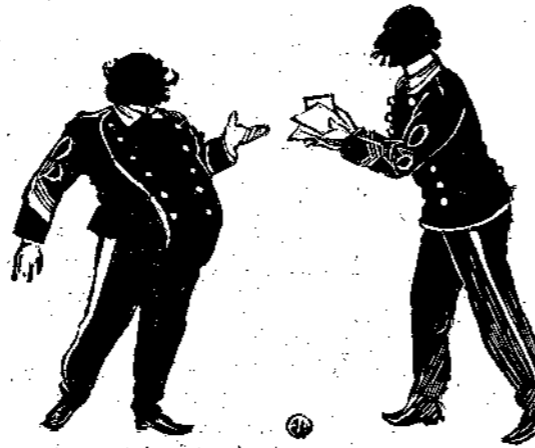
Καὶ ὁ μυστακοφόρος μὸς λοχαγὸς μειδιῶν ἀπὸ κηρύϊας ἐχαιρέτησε στρατιωτικῶς καὶ ἀπήλθεν.

Ὁ δὲ ταγματάρχης μείνας καὶ πάλιν μόνος ἐξηκολούθησε τὴν ἐξέλεξιν τῆς ἀλληλογραφίας.

«Ἄ, νὰ καὶ μία ἐπιστολὴ μυρωδάτη, ἀνεφύνησεν αἰφνης... μπά, φέρει καὶ στέμμα κόμητος καὶ διευθίνεται πρὸς τὸν συνταγματάρχην... ὦ, καὶ ἐδῶ τὸ γράψιμον γυναικεῖο! διάβολε! ὄλαις αἱ γυναῖκες ἔκαμαν ἐφοδὸν εἰς τὸ σύνταγμα! Τάλαινα πατρίς! ἐπολιορκήθης εἰκτωρῶς... Περιέργον!.. νὰ ἴδωμεν, μήπως μοῦ εἰχτήσαν καὶ εἰς ἐμέ;... Ἀλλὰ δὲν πιστεύω, ἀλλοίμονον, ἂν τολμήσῃ κομμαί!»

Παρατηρῶν καλῶς τὴν ἐπιστολήν:

«Βεβαίως, προέρχεται ἀπὸ κάποιαν κόμησσαν! Τὸν γέρο—ξεκουτιάρη, τί εἶναι αὐτὰ, δὲν τὸ ἐπίστευον.» Καὶ ἤρξατο βαδίζων κατὰ μῆκος τῆς αἰθούσας καὶ κινῶν ἀπελπιστικῶς τὴν κεφαλὴν, ἰσχυρῶς φυσῶν διὰ τῶν ρωθῶνων, ὡς ἐξηγριωμένος γάτος καὶ ὡσεὶ θείων διὰ τούτου νὰ εὐύσῃ μόνος τὴν ἀρξαμένην ἐν τῷ τάγματι του πυρ-

καϊάν. Εἶτα αἰφνης συναθροίσας τὰς ἐπιστολάς, διηυθύνθη πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ συνταγματάρχου, ὄλων ἰσχύως καὶ μετὰ συναισθήσεως στρατιώτου ἐκτελοῦντος κατὰ γράμμα τὸ καθήκον του.

«Κρούσας δὲ τὴν θύραν, ὤθησεν αὐτὴν ἀμέσως καὶ εἰσῆλθεν ἐντός.»

Ὁ γέρων συνταγματάρχης εὐρίσκειτο ἐκεῖ, παρὰ τὴν θυρίδα, στρίβων τὸν μύστακα καὶ ἄδων

σιγαλῶς εὐθυμὸν τι ἀσμάτιον. Ἐφαίνετο δὲ εὐχρηστημένος ἐκ τῆς ἡμέρας.

— Κύριε συνταγματάρχα, σὰς φέρω τὴν ἀλληλογραφίαν σας, τῷ λέγει ὁ ταγματάρχης, θέτων αὐτὴν πρὸ τοῦ γραφείου του.

— Ἐχει καλῶς, τῷ ἀπαντᾷ ὁ συνταγματάρχης: ἐγειρόμενος.

Καὶ ἀμέσως μετὰ τοῦτο:

— Τί νέα ἔχετε νὰ μοῦ πῆτε, τῷ λέγει, διὰ τὸ σύνταγμα καὶ τὴν πειθοργίαν. Τὰ πάντα ἔχουσι καλῶς;

— Τίποτε νεώτερον, τῷ ἀπαντᾷ ἐκεῖνος.

— Καλῶς, καλῶς, ὑπέλαβεν ὁ συνταγματάρχης καὶ ἐν ταύτῃ ἐξήγαγε τὰ ὀμματωδία του, διὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὴν ἀλληλογραφίαν του.

Ὁ ταγματάρχης τότε θιέωρησε καλὸν νὰ τὸν ἀπασχολήσῃ ὀλιγον.

— Πολλοὺς ἀσθενεῖς ἔχομεν, τῷ λέγει, ἀλλὰ ἐπισκεφθεῖς αὐτούς, εἶδον ὅτι δὲν ἔχουσι σοβαρὸν τι... εἶναι κυφῆρες καὶ δεόν νὰ τοῖς δοθῆ καλὸν μάθημα, διὰ νὰ μὴ προσποῶνται τὸν ἀσθενῆ.

— Δὲν ἔχω οὐδεμίαν δυσκολίαν εἰς τοῦτο, τῷ ἀπαντᾷ ὁ συνταγματάρχης καὶ πρέπει ὁ ἰατρός νὰ ἦναι αὐστηρότερος. Κάμετὰ δὲ σημειώσιν τῶν ψευδο ἀσθενῶν καὶ ὑπεβάλατε αὐτούς εἰς δεκαπενθήμερον κράτησιν.

— Καλῶς ἔτιμώρησα ἐξ ἐμὲ δεκαπενθήμερον κράτησιν καὶ τὸν ἀνθυπασπιστὴν τῆς ὑπηρεσίας.

— Τί; πῶς;

— Μάλιστα, τὸν ἐτιμώρησα, διότι κατέστη ἀνυπόφορος. Δὲν σὰς εἶχα δὲ ἀναφέρει τίποτε, διότι ἔκαμνον ὑπομονὴν. Σήμερον δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὰς 7 πμ. (8 ἦσαν, ἀλλὰ προσέθηκε μίαν ὥραν) διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ταχυδρόμειον, νὰ φέρῃ τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ μόλις ἐπανῆλθεν εἰς τὰς 9 καὶ 1/2, (ἀντὶ νὰ εἶπη εἰς τὰς 9).

— Διάβολε! καὶ ποῦ ἦτο τόσην ὥραν;

— Φαίνεται χάνει τὸν καιρὸν του μὲ ταῖ; μοδίστρούλες, εἰς τοὺς δρόμους. Τὸν εἶδον διάφοροι:

— Μπά τὸν κατεργάρη! λοιπὸν τὸν εἶδες;

— Μάλιστα, μάλιστα, πολλάκις (ψεῦδος).

— Ἐχουν καὶ δίκαιον, ἀπαντᾷ ὁ συνταγματάρχης. εἶναι νέοι καὶ πρᾶσθονται ἀπὸ τὸ πάθος.

— Πῶς, κύριε συνταγματάρχα, δὲν θὰ περιορίσωμεν τὸ κακόν; Ἡ Πατρίς...

— Ἄ, ναί, ἔχεις δίκαιον, ἦ Πατρίς! καὶ λοιπὸν δὲν τὸν ἐτιμώρησες;

— Μὲ δεκαπενθήμερον κράτησιν...

— Ὀλίγον εἶναι. Πρέπει νὰ τῷ δοθῆ καλὸν μάθημα, διὰ νὰ μὴ τρέχουν κατόπι τῶν γυναικῶ. Προσβάλλουν τὸ στράτευμα. Ἀδικεῖται ἡ Πατρίς. Νὰ τιμωρηθῆ μὲ ἓνα μῆνα κράτησιν καὶ ἐπὶ ἕτερον μῆνα νὰ στερηθῆ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας καὶ θὰ ἴδῃς, ὅτι δὲν θὰ τολμήσῃ πλέον ν' ἀπειθῇ γυναῖκα.

— Πολὺ καλῶς, ἡ διαταγὴ σας θὰ ἐκτελεσθῆ ἀμέσως. Κύριε συνταγματάρχα, ἔχω νὰ σὰς ἀνακοινώσω καὶ ἕτερον τι, πλὴν σπουδαῖον.

— Ἐμπρός! λέγετε.

— Χθὲς τὸ ἑσπέρας ὁ αὐτὸς ἀνθυπασπιστὴς Κ... ἐθεάθη εἰς τὴν πόλιν μὲ πανταλόνιον καινοσυρῆς, πολὺ στενόν, παρὰ τὰ κεκανονισμένα...

— εἶναι ἀληθές;

— Ἀληθέστατον. (Ὁ ταγματάρχης ἀυστόλως ἐψεύδετο).

— Τότε θὰ παραβῆναι καὶ τὴν πειθοργίαν;

— εἶναι καὶ ἀπειθής. Ὁ δὲ κ. λοχαγὸς μοι ἔλεγε τὴν πρωΐαν, ὅτι δὲν ὑποφέρεται.

— Αἶ, μὰ αὐτὸς οὐδέποτε εἶναι εὐχαριστήμενος ἀπὸ κανένα. εἶναι νευρικός!

— Σὰς βεβαίω, ὅτι πᾶν ὅ,τι ἤδη σὰς ἀνέφερα, εἶναι ἀκριβέστατον.

— Καλῶς προσθέσατε ἀκόμη ἓνα μῆνα κράτησιν.

— Καλῶς, θὰ γείνη. Ἐχω ἀκόμη νὰ σὰς εἶπω...

— Αἶ, μὰ ἀφῆσε καὶ ἐξ ἄλλοτε, φίλε μου, νὰ ἴδω καὶ τὴν ἀλληλογραφίαν μου.

Καὶ πρώτην πρώτην ἐπιστολήν ἔλαβεν ἀνα χεῖρας ὁ συνταγματάρχης τὴν φέρουσαν τὸ στέμμα, ἢ μόλις ἠσθάνθη, ὅτι εὐωδίαζεν, ἐμεΐδιασε χα-

ριέντως και καθήσας παρά την τράπεζαν, όπως την αναγνώση με άνεσιν, εκόλλησε μετά κρότου την γλώσσαν του επί του ουρανίσκου, ως να έδουκίμαζεν εξαίρετόν τι ποτόν. Και ήκούσθη λέγων:

«Θά ήναι βεβαίως από την κόμησσαν Κας...» Ταυτόχροτως τό μάλλον εύχάριστον μειδίωμα επεφάνη των χειλέων του και διά τρεμούσης χειρός έσχισεν άμέσως τόν φάκελλον και άνέγνωσε:

Έντιμότατε Κύριε Συνταγματάρχα.

Θά εκάμνετε μεγάλην εύχαρίστησιν εις ειλικρινή φίλην σας, εάν εκαλείτε διά παντός μέσου τόν λοχαγόν κ. Δ... και ήναγκάζετε αυτόν να διάγη εδμενώς προς τόν άνθουπασπιστήν κ. Κ... Έλπίζουσα να μ' εύχαριστήσητε

διατελώ μετ' άφοσιώσεως.

— Μπά, δέν έχω ύπογραφήν, άνεφώνησεν εκ πληκτος ό συνταγματάρχης.

— Άνώνυμος έπιστολή! άνέραζεν εύχαριστημένος και ό ταγματάρχης. Θά ήνε κάποιος κακοήθης, όστις κρύπτεται όπισθεν τού άνωύμου.

— Κακοήθης, όχι, άνέραζε τότε ό συνταγματάρχης, όστις παρετήρει μετ' εύχαριστήσεως τό στέμμα της κομητείας και τας λέξεις αδιατελώ μετ' άφοσιώσεως. Έπειτα τό γράψιμον είναι άφύκτως γυναικό, καλής μάλιστα Κυρίας!

— Αί, και έπειτα; έπίειπεν ό ταγματάρχης.

— Έπειτα είμπορεί να ήναι αυτής της κομησσης.

Και ή καρδιά του έπαλλε σφοδρώς.

— Βεβαίως, βεβαίως, έξηκολούθησεν, είναι ή γραφή της Κομησσης. Δέν βλέπετε, με όνομάζει άφοσιωμένον της φίλον. Έπειτα δέν ήτο δυνατόν και να ύπογράψη και να εκτεθή ούτως, αν παρέπιπτεν ή έπιστολή.

Και έμειδία, έμειδία ό συνταγματάρχης, συλλογίζόμενος ίδια, ότι από τεσσάρων ήδη μηνών την είχεν ίδια και τώ είχε μειδιάσει. Και εκτοτε είχε χάσει την ήσυχίαν του, τόν ύπνον, την δρεξιν, κτλ. Ηδη έξελάμβανε την περίστασιν της συστάσεως τού ύπασπιστού, ως κατάλληλον εύκαιρίαν διά στενοτέραν προσέγγισιν και έχαιρετο και ήγάλλετο, ότι ήθελε μεγάλως την εύχαριστήσαι.

Ένώ δέ ούτω; έσκέπτετο, ήκουσε τόν ταγματάρχην μετ' άγανακτήσεως ψιθυρίζοντα:

— Άνώνυμοι έπιστολάι! άνώνυμοι έπιστολάι!

Ότε ό συνταγματάρχης τώ άπαντά μετá θυμού:

— Είναι καλλίτεροι από τας ύπογεγραμμένας, Κύριε!

Περí την μεσημβρίαν, ένώ ό λοχαγός με τούς μακρούς μύστακας μετέβαινεν εις τό πρόγευμα, συνητήθη μετá του λοχίου της ύπηρεσίας, όστις τώ παρέδωκεν έγγραφον διαταγήν:

Ό λοχαγός έξεπλάγη διά τό παράδοξον του πράγματος, ιδίως δέ παρετήρησεν όπισθεν του μεγάλου φακέλλου ύγράν έτι την σφραγίδα του

Συντάγματος και ύποπεύθη άμέσως, ότι και σπουδαίον και κατεπίγειον θά συμβαίη. Ήνοιζε δέ έν τάχει τόν χάρτην και άνέγνωσε.

«Κατά διαταγήν του Κυρίου Συνταγματάρχου, οι τιμωρηθέντες άξιωματικοί και ύπαξιωματικοί χθές και σήμερα θά εξετασθώσιν έν τοις γραφείοις του Συντάγματος διά λόγους ιδιαιτέρους. Έκ του γραφείου.»

Έξ άγανακτήσεως ήθέλησε να διαμαρτυρηθή και να εκδικηθή διά την παραδοξότητα του πράγματος, αλλά δέν έτόλμησεν ούδαμού ν' άπειθυνη, επί τώ φόβω μη πάθη αυτός άδικόν τι. Ήνόησε δ' άμέσως, ότι τούτο προήρχετο συνεπεία των κατá του άνθουπασπιστού Κ... διαδημάτων του.

Η δευτέρα συνέπεια της άνωύμου έπιστολής ύπέρχεν ή εξής:

Την τρίτην ώραν της μετá μεσημβρίας της ίδιας ήμέρας επί της ήμερησίας διαταγής του συντάγματος είχε προστεθή ή έπομένη παράγραφος:

«Από αύριον ό ά.θουπασπιστή; Κ... του πρώτου τάγματος μετατίθεται εις τό γραφεία του Συντάγματος και αϊρονται πάσαι αι έπιβληθείσαι αὐτῷ πειθαρχικαι κρατήσεις.»

Άπαν τό σύνταγμα ήπόρησεν επί τοις γενομένοις και οι άξιωματικοί όλοι διηρώτων τόν ταγματάρχην τί συνέβαινε, πλην ούτος εις άλλους μόν άπήντα, ότι δέν έγνώριζε τίποτε, εις άλλους δέ έλεγεν:

— Ούτω τό ήθέλησεν αυθαίρετως ό συνταγματάρχης.

Πλην πάντες, κάλλιστα είχαν ήδη ένοήσει, ότι κάποιον μυστήριον εκρύπτετο υπό τας διαταγας ταύτας, εκτός του κ. ταγματάρχου, όστις έγνώριζεν, ότι άφορμή ήτον ή άνωύμου; έπιστολή!

Τίς όμως θά τό πιστεύσει; Ήρωε; της μεταβολής ταύτης των διαταγών του συντάγματος και της άναστατώσεως των άξιωματικών, ήσαν ό άνθουπασπιστής Κ... και ή Βετινή, ή ύπηρετρια της κομησσης.

ΧΡΥΣΟΣ ΚΑΙ ΑΡΓΥΡΟΣ

Κατά τας στατιστικάς πληροφορίας τας όποιας παρέσχεν ή διεύθυνσις του νομισματοκοπείου των Παρισίων από του 1493 μέχρι του 1900 έξήχθησαν από των έγκάτων της γης Χρυσός άξίας 52, 149, 000, 000, φρ. και άργυρος άξίας 60,565,000,000 φράγκα.

Η χρονολογία του 1493 αναφέρεται εις τό έτος της ανακάλυψως της Αμερικής; τό έδαφος της όποιας μετέσχε σπουδαιότατα εις την αύξησιν της έλλης παράγωγής των δύο τούτων πολυτίμων μετάλλων. Πρὸ της ανακάλυψως ταύτης ή Εύρώπη ήτο πτωχοτάτη εις χρυσόν και άργυρόν. Κατά τούς δημοσιευομένους στατιστικούς πίνακας έξάγεται, ότι κατά τόν Ε' αιώνα μόλις ύπήρχεν έν Εύρώπῃ χρυσός και άργυρος, 1,000,000,000, φράγκων.

Η φρενίτις του χρυσοῦ, ή χαρακτηρίσασα τό δεύτερον ήμισυ του λήξαντος αιώνος έσχεν ως αποτέλεσμα την καταπληκτικήν αύξησιν του πολυτίμου τούτου μετάλλου. Ούτως ένφ από του 1493 μέχρι του 1890 ήτοι έν διαστήματι 357 έτών είχεν έσυχθη χρυσός άξίας 16,000,000,000 φράγκων, από του 1850 μέχρι του 1900, ήτοι έντός μίας μόνης πενηκονταετίας, έξήχθη χρυσός άξίας 36,000,000,000.

Η παραγωγή του χρυσοῦ και άργυρου ηδέησε σὺν τῷ χρόνῳ μετá μεγάλης ταχύτητος. Κατά τόν Ρ. αιώνα έξήγοντο κατ' έτος εκ των δύο τούτων μετάλλων κατά μέσον όρον 80,000,000. Κατά τόν ΙΖ'. αιώνα ή έξαγωγή άνήλθεν εις 115,000,000. Κατά τόν ΙΗ'. έξήχθησαν 193,000,000. Κατά τό πρώτον ήμισυ του ΙΘ'. αιώνος έξήχθησαν εκ των πολυτίμων τούτων μετάλλων κατ' έτος και κατά μέσον όρον υπέρ τά 227,000,000.

Άλλ' από του 1851 - 1875 έχόμεν έτησίαν έξαγωγήν κατά μέσον όρον 930,000,000. Από του 1876 - 1885 ή έτησία παραγωγή υπερέβη τά 1,090,000,000. Από του 1886 - 1890 έξήγοντο κατ' έτος περίπου 1,310,000,000 και τέλος από του 1891 - 1900 έξήχθησαν κατ' έτος χρυσός και άργυρος άξίας περίπου 2,500,000,000.

Τῷ 1899 έξήγαγον.

Αι Ήνωμ. Πολιτ. φρ.	468,000,000.
Η Ν. Αφρική »	409,000,000.
Η Αυστραλία »	393,000,000.
Η Ρωσία »	114,000,000.
Ο Καναδάς »	109,000,000.

Κατόπιν έρχονται κατά σειράν αι άγγλικαι Ίνδαι, τό Μεξικόν, ή Σινική, ή Κελομδία, ή Αγγλική Γουάνα, ή Γαλλική Γουάνα κτλ.

Τό ρεκόρ του άργυρου ως και του χρυσοῦ κατέχουσιν αι Ήνωμένοι Πολιτεϊαι. Αύται παρήγαγον τῷ 1899 άργυρον άξίας 170,000,000 φράγκων. Μετ' αυτάς έρχονται ή Αυστραλία ή Βολιβία, ή Ισπανία, ή Γερμανία, ή Κίλη, ή Περούβια κτλ. Τῷ 1899 ή Γαλλία παρήγαγεν άργυρον μόνον 1,450,000. φράγκων.

Ό άνθουπασπιστής βλέπων, ότι δεημέραι περιέπιπτεν εις την άντιπάθειαν των άνωτέρων του, έσκέφθη να παραπλανήση την ύπηρετριαν της κομησσης, όπερ και έγινετο. Συναντήσας δ' εύτυχώς καθ' όδόν ταύτην, τῇ έξέφρασε κατ' αρχάς την άδυναμίαν του προς αυτήν και είτα τῇ έξηγήσε την καταφοράν και τας επανειλημμένας τιμωρίας, ότε αύτη παρασυρθείσα και ένθουσιασθείσα, τῷ λέγει:

— Ω, μη σε μέλλει, εγώ θά σου τόν κάμω να τέ χάση. Θά ιδής, ότι πριν βραδιάση, όλοι αι τιμωρίαί σου θά σηκωθῶν και αι διαταγαί των θά γίνουσι σκουπίδια! Μη τό σκέπτεσαι καν και θά εύρω τόν τρόπον να σου τόν διορθώσω τόν συνταγματάρχην σου.

— Και θά τό κατορθώσης, σύ αυτό, μου τό ύπόσχεσαι; την ήρώτησεν ό άνθουπασπιστής έν συγκινήσει.

— Είναι ιδική μου δουλειά. Έννοια σου μόνον, σεῦ λέγω.

Και άπεχωρίσθησαν μετá τρυφερών μειδιημάτων.

Η Βετινή μόλις επέστρεψεν οικει έσκέφθη, ότι ό συνταγματάρχης, όστις επέβλεπε την Κυριαν της, χωρίς αύτη πεσώς να τόν συλλογίζεσται; αν αύτης έλάμβανεν έπιστολήν αύτης, άυπόγραφον, θά την έξελάμβανεν άναμφιέκτως ως προερχομένην εκ της κομησσης και θά εξετέλει άμέσως πάσαν έπιθυμίαν της, χωρίς να τολμήση να τῇ άπαντήση προσωπικῶς, άφού ή έπιστολή θά ήτον άνωύμος!

Αύθωρε λοιπόν έλαβε χάρτην και φάκελλον εκ του γραφείου της κομησσης και έγραψε την έπιστολήν, ήν εξεθέσμεν άνωτέρω και ήτις επέφερε τά εύχάριστα διά τόν Κ... αποτελέσματα.

Ό άνθουπασπιστής Κ... τά ένόμιζεν όνειρον! Ό λοχαγός με τούς μακρούς μύστακας έτρεμεν από φόβον και άμφιβολίαν!

Ό ταγματάρχης κατηράτο τας άνωύμους έπιστολάς.

Ό δέ συνταγματάρχης περιμένει ακόμη την Κόμησσαν.

(Έκ του Ίταλικού)

ΡΟΥΣ

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ό ούδενός έχων ανάγκην, περιφρονεί τούς πάντας.

Ούδεις ύπάρχει μέγας άνήρ άπέναντι του ιατροῦ του και του ύπηρετου του. Ούτοι γνωρίζουσι την σμικρότητά του.

Όσοι θέλουσι να διαβεβαιώσωσι τινα περί τινος πράγματος, επικαλοῦνται τόν θεόν, διότι δέν φοβόνται να τούς διαψέση.

— Λοιπόν, 'Ελένη, δεν θά ελθης μαζί μου;
— Πού θά πάς;
— Νά, εις τὰ καταστήματα, έξω.
— Για χατήρι σου έρχομαι.
— Ξεύρω πού δεν μ' άφινεις ποτέ μόνη έξω, μά και έγώ, έννοια σου, ποτέ δε θά σ' άφήσω μόνη, μέσα.

ΕΥΤΡΑΠΕΔΑ

Προσέρχεται τις εις τόν ύπουργόν και ζητεί θέσιν κενήν κήρυκος.

— Ξεύρεις νά φωνάζης; τόν έρωτά ο ύπουργός.
— Όσον θέλετε.
— Για φώναζε μεγάλη:
— Αί... ού... ά... ώ...
— Για φώναζε μέτρια:
— Α... ού... ά... ώ...
— Δεν κάνεις, παιδί μου, τί άου, άου, ά, ο κήρυξ φωνάζει Ιταλικά, άλλα άουνα, άλλα ντουέ, άλλα... τρέ! και πέρνει τó λουφέ!

Κύριός τις προσέρχεται παρά τῷ τραπέζιτη κ. Μ... και ούτος νομίζων ότι θά εισπράξη, τῷ δίδει κάθισμα παρ' αὐτῷ.

— Έχω μίαν άπόδειξιν νά μου πληρώσητε, τῷ λέγει ο ένός.
— Τότε καθήσατε εκεί, τῷ επιλέγει ο τραπέζιτης και τῷ δεικνύει έτερον κάθισμα, όπου έπρεπε νά περιμένη έξω τοῦ γραφείου.

Ο διδάσκαλος:
— Έπτά και τρία, πόσα κáμνουν, Τοτό;
— Ένδεκα,
— Α, μπά, δέκx, μέτρα καλά!
— Όχι δάσκαλε, πέντε και πέντε κáμνουν δέκα! Σεις μάς τó είπατε!

Εις τόν τελευταίον χορόν:
— Τι άσχημα πού τῆς πηγαίνει αυτό τó φόρεμα...
— Και έν τούτοις κοστίζει 800 φρ.
— Αί, δι' αυτό δεν τῆς πηγαίνει! Ισα, Ισα. Κούταξε τó ιδιόν μου!

Εις τόν τελευταίον χορόν:
— Διατί, Κυρία, δεν με δέχεσθε, ένῶ έχορεύσατε με άλλον ήδη;
— Διότι έτσι μ' άρέσει, δεν βλέπετε τάς άλλας;
— Εκλέγω όποιον θέλω.

Ο δικαστής πρὸς τόν κατηγορούμενον.
— Διατί δεν έπρόσεχες τά παιδιά σου; άς τά περιώριζες νά μη πάθης τώρα.
— Αμ, πού νά τά περιόριζα, ανακράζει μετ' άγανακτήσεως ο κατηγορούμενος, πού είναι 18.
Τό άκροτήριον τότε γελά, ότε ούτος στραφείς μετá θυμού, πρὸς αυτό:
— Τί γελάτε, σεις; άν μπορείτε φτιάξετέ τα και σεις, τοίς λέγει;

— Δεν μου λές, κύρ Κώστα, διατί ο ΄ξαδελφός σου έδανείσθηκε νά κáμη τόσο μεγάλο σπῆτι, για νά τόν φορτόνουνται τώρα οι δανεισταί;
— Όχι, βρέ κουτέ, άλλα δια νά μη τοῦ φορτωμέθα μετς νά μάς δίνη άγύριστα. Έτσι πιάνονται οι έξυπνοι.

— Και γιατί έβαλες, βρέ Γιάννη, εις τήν διαθήκην σου νά ΄ξαναπανδρευθῆ ή γυναίκα σου; Δεν είναι ντροπή σου;
— Νά, για νά τιμωρηθῆ καλά από τόν άλλον, διότι έγώ δεν μπόρεσα.

Ο Μανώλης έξομολογείται εις τόν πνευματικόν του.
— Μην εκλεψες γίδα; τόν έρωτά.
— Όχι, αγιέ μου δέσποτα.
— Μην εκλεψες πρόβατο;
— Θεός φυλάξει, όχι παππά μου.
Και έξερχόμενος περιχαρής συναιτά τόν συγγυριόν του Νικολόν, λέγων: Τι καλά πού δε μ' άρώτησεν ο παπás, άν εκλεψα γουρούνι. Δεν θά μου διδε τήν άδεια.

Δύο σύζυγοι έξίχτην από τó δικαστήριον διαλύγιον επί άνυποφόρῳ ζωῆ, διότι ήσαν άμφότεροι Ιδιότροποι πολύ και δύσκολοι.
— Είναι ευτύχημα, τοίς λέγει ο δικαστής, ότι υπανδρευθήτε μαζί.
— Και διατί, ήρώτησε περιέργως ή γυνή.
— Διότι, άν υπανδρευέσθε χωριστά, θά είχαμεν τώρα δύο διαλύγια.

Άγγλος τις βαρέως νοσήσας, άπόλεσε τήν κόμην του. Έρωτηθείς δε πώς τούτο;
— Νά, ο χόρος, άπήνησε, με έπιασεν από τά μαλλιά και τραβώντας έγώ τοῦ έξεφυγα και έμεινεν ή κόμη μου εις τά χέρια του.

ΤΑ ΡΟΠΑΛΑ

Ο ΚΥΡΙΟΣ, Η ΚΥΡΙΑ, Ο ΤΟΤΟΣ

(Η σκηνή εις τήν τραπέζιαν πρὸ τοῦ γεύματος)

Η κυρία (αναβιάζουσα εις τά χείλη της δλην τήν γλυκύτητα). Έπῆρες εισιτήριον για τόν Νοβέλλι, άπόψε;

Ο κύριος (ρίπτων μακράν τó μπαστούνι του, τά γάντια του και τó καπέλλο του). Όχι.

Η κυρία (συνοφρουομένη). Και γιατί;

Ο κύριος (κατ' ιδίαν). Σύννεφα. Θά βρέξη.

Η κυρία (εις τόν αυτόν τόνον). Γιατί δεν έπῆρες; Δεν σου τó είπα δύο φράς;

Ο κύριος (με τó αυτό ύφος). Επιμένετε νά μάθετε; Διότι δεν έπῆρα.

Η κυρία (μειδιῶσα ειρωνικῶς). Τουλάχιστον δύνασθε νά μάς είπητε, διατί ο πληθυντικός αυτός;

Ο κύριος (με νευρικήν ταραχήν). Διότι δεν είξέρω πλέον πώς νά σου δμιλήσω. Διότι ή άναλγησία σου δεν έχει ούτε άρχην ούτε τέλος. Διότι μου έστοίχισεν 100 δραχμές ο Μαίτερλιγκ.

Διότι έδωσα άλλες 100 χθές και προχθές εις τόν Νοβέλλι.

Διότι άπόψε ήμπορούσαμεν επί τέλους νά ξεκουρασθώμεν. Διότι δεν είμεθα επί τέλους Ριαγκούρ.

Διότι, διότι, διότι... δεν σκέπτεσαι.

Η κυρία (έγειρομένη, διά νά φύγη). Σε άφίνω νά λές. Είσαι παράφρων και δεν σε λαμβάνω υπ' όψει... Χαίρε...

Ο κύριος. Παράφρων είσαι εσύ, τó άπέδειξες, με τάς άνοησίας και τó κεφάλι, όπου έχεις.

Η κυρία (κινούσα τήν κεφαλήν). Νά μου κάνης τήν χάρι νά μαλεύσης τó στέμα σου! Άχρείε! άναίδη!

Ο κύριος (καταπόρφυρος από τόν θυμόν του). Καλά, άπά αυριον δεν θά μάς συνδέη τίποτε, κυρία... άφού... τó θέλεις!

Η κυρία (έξερχομένη τοῦ δωματίου και έπανερχομένη άμέσως με ένα σκουπόξυλον). Δεν θά πάς πουθενά παληάνθρωπε, θά σου σπάσω τó κεφάλι, νά δῆς ποία είμαι.

Ο κύριος (έξερχόμενος και έπανερχόμενος αυθωρεί με ένα κοντάρι, χρησιμομενόν ως έξοκονιστήρι).

Έάν τολμήσης...
Η κυρία (έρωτῶσα κατ' αὐτοῦ). Μόνον τόν Θεόν φοβοῦμαι. Νά, λοιπόν... νά... νά.

Ο κύριος Πίσω... πίσω, σου λέγω.
Η κυρία. Άθλιε... Νά και άλλη.

(Ακούονται ήδη οι ραβδισμοί)

Τό κοντόξυλον. Φάπ, φούπ... φάπ...
Τό κοντάρι. Γκύπ, γκόπ, γκάπ.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Ο Τοτός (εισερχόμενος εις τó δωμάτιον όπου κατάκειται ήμιθανής ο μπαμπás και ή μαμά). Μπαμπά, μαμμά, έβγάτε νά δῆτε τά ρόπαλα. (σύρων τόν μπαμπά του από τόν ζακέ του και τή μαμμά από τó φόρεμα) Έλα, έλα, νά ιδῆς, τά ρόπαλα πού παίζουν. Μά έλάτε, σάς λέγω.

Ο κύριος (συνερχόμενος και τρίβων τήν ράχιν του). Τά είδα παιδί μου, πρὸ δλίγου...
Ο Τοτός. Ψέμματα λές... μαμμά;

Η Μαμμά (συνερχομένη και τρίβουσα τήν ράχιν της). Νά, παιδί μου, τά είδα και έγώ!... Δεν μ' άρέσουν.

Ρούς.

— Βλέπω, Πέτρε πολύ περιποίσεις τήν Μαριάν.
— Είναι ιδιός μου λογαριασμός.
— Σε έκθέτει και είναι έντροπή.
— Είναι ιδιός μου λογαριασμός.
— Μά τότε με αναγκάσεις νά σκεφθῶ διαφορετικά.
— Τότε είναι δικός σου λογαριασμός.

Εις τόν τελευταίον χορόν:
Πολύσαρκος Κύριος έτυχε νά συγχορεύσῃ μετá εύπορου Κυρίας, ότε εκείνος έξάγει τά χειρόκτά του.
— Διατί, Κυρία, άνευ χειροκτιών; τῷ παρατηρεί αὐτή.
— Τά βάζω, Κυρία, άλλα θά πέσωμεν, διότι δε θά σας πιάνω καλά και θά έχετε τήν ευθύνην σεις.

Η ΑΓΑΠΗ

Όσάν τó κῆμα πού βογκά
Και σι' άκρογιάλι ξεψυχάει,
Όσάν τσικέρι όπου βρέι,
Όσάν τήν ώρα πού πειάει.

Όσάν τó πουλι όπου περνά
Και τσικιο πίσω δεν άφίνει,
Μωρός εκείνος πού θαρρεί
Και ή άγάπη του σβόνει.

Ό,τι γεννείται 'ς τήν καρδιά
Δεν σβόνει σάν τά όνειρά της
Μόνον αὐτή σάν νεκρωθή
Γέρνει κ' αὐτό χλωμό σιμά της.
Εν Κόντια Σάμου 'Ελένη Σ. Ξοροάνου

ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΙ

ΚΑΤΑΡΑ

Άχ! είνε ή κατάρα μου εύχή, κόρη, για σένα
άν και κακό με εκάμες ακόμα σ' αγαπῶ.
Θά χύσω δάκρυα σάν ιδῶ τά μάτια σου κλαμμένα,
κι, όταν γελάς, στη λύρα μου θά ψέλνω χαρωπό
τραγούδι, πού κάθε κρυφῶ θά παραλύω τόνον
και τῆ χαρά σου, άγάπη μου παληά, θενά διπλώνω.

Άχ! είνε ή κατάρα μου εύχή, κόρη, για σένα,
πώς μ' αγαπούσες μετá φορά ποτέ δε λησιμονῶ,
ήλθανε χρόνια άπονα, κακά, δυστυχισμένα
Σέ, στη χαρά έρίξανε, και μένα νά πονῶ...
Πονῶ... άχ! ναι, και δεν τολμῶ νά πῶ γιατί πονῶ
Άχ! αγαπῶ και δε μπορῶ νά' πῶ ποιόν αγαπῶ.

Άχ! είνε ή κατάρα μου εύχή, κόρη, για σένα
όταν κοντά σου βρίσκομαι με βλέπεις νά γελῶ.
κι' όταν μονάχος τριγωνῶ στους τάφους, τά σβυσμένα
όνειράτά μου σκέπτομαι κι' όλο μελαγχολῶ,
και τότε απ' τῆ λύρα μου μου φεύγουνε οι πόνοι
σάν μοιρολόγι τῆς καρδιάς, παράπονο τοῦ Γκζώνη!

Σέ είδα χθές!... σταυρώθηκαν ψυχές, καρδιές και μάτια
κι' έγύρισα τó πρόσωπο νά κρύψω ένα δάκρυ.
ένιωσα κάτι μέσα μου νά γίνεται κομμάτια,
νά φύγη, νά κατακυλά εις τῶν ποδιῶν σου τήν άκρη...
Σέ είδα... κάτω έσκυφες με πίκρα και τά πῆρες
και σμιζαν' ή καρδούλες μας νεκρές, βουδές άχ! χῆρες!

Η ΖΥΘΟΠΟΙΪΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΤΟ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΓΑΡΓΑΡΕΤΑΝ

ΜΕΓΑ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΖΥΘΟΠΟΙΪΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΥ Ι. ΦΙΞ

Μεγάλως εκπλήσσεται τις επισκεπτόμενος τὸ παρὰ τὴν Γαργαρέταν ἐσχάτως τελειοποιηθὲν καὶ διὰ τῶν νεωτάτων συστήματος μηχανημάτων συμπληρωθὲν περίφημον καὶ πρωτάκουστον διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐργοστάσιον Ζυθοποιίας τοῦ Καρόλου Φίξ, ὅπερ ἤρξατο ὁ δοῖδιμος πατήρ του καὶ ἐπιτυχῶς ἐπεράτωσεν οὗτος. οὐδενὸς κόπον οὐδὲ δαπάνης φεισθεὶς, ὅπως καταστήσῃ αὐτὸ ἐφάμιλλον τῶν Εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀντάξιον τῆς προόδου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ὁ φιλότιμος καὶ φίλεργος Κάρολος Φίξ εἶδε τὸ φῶς.

ΚΑΡΟΛΟΣ Ι. ΦΙΞ

Καὶ ἐνθουσιᾷ καὶ ἀγάλλεται ἡ ψυχὴ του ὡσάκις ἐπισκεπτόμενός τις αὐτὸν τὸν συγχαίρει διὰ τὸ μέγα ἔργον, ὅπερ ἐπετέλεσεν καὶ διὰ τὸν ὀγκόλιθον ὀνστιβαρὶς χερσὶν ἐθετο ἐν ταῖς στερεαῖς βάσεσι τῶν θεμελίων τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ἀνατολικῆς ἐμπορικῆς ἀναγεννήσεως, διότι, μὴ ἀσημονῶμεν, ὅ,τι καλὸν καὶ προοδευτικὸν καὶ χρήσιμον γίνεται ἐνταῦθα, ἀντακλᾷ ἐφ' ὅλης τῆς Ἀνατολῆς, καθόσον ἐντεῦθεν ἀπορρέει καὶ θ' ἀπορρήνῃ ἔσσει διὰ τὴν μέλλουσαν πρόδον τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν, πᾶν ὅ,τι πρὸς πολιτισμὸν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν λαῶν τῆς συντελεῖ.

Ἡ Ζυθοποιία τῆς σήμερον κατέστη βιομηχανία οὐ μόνον χρήσιμος τῇ ἐμπορίᾳ, τῇ κοινωνίᾳ καὶ τοῖς πόροις τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καὶ παράγων συντελεστικὸς τῇ εὐημερίᾳ καὶ ἀναπτύξει τῶν λαῶν. Ἐν Γερμανίᾳ ἡ ζυθοπαραγωγὴ

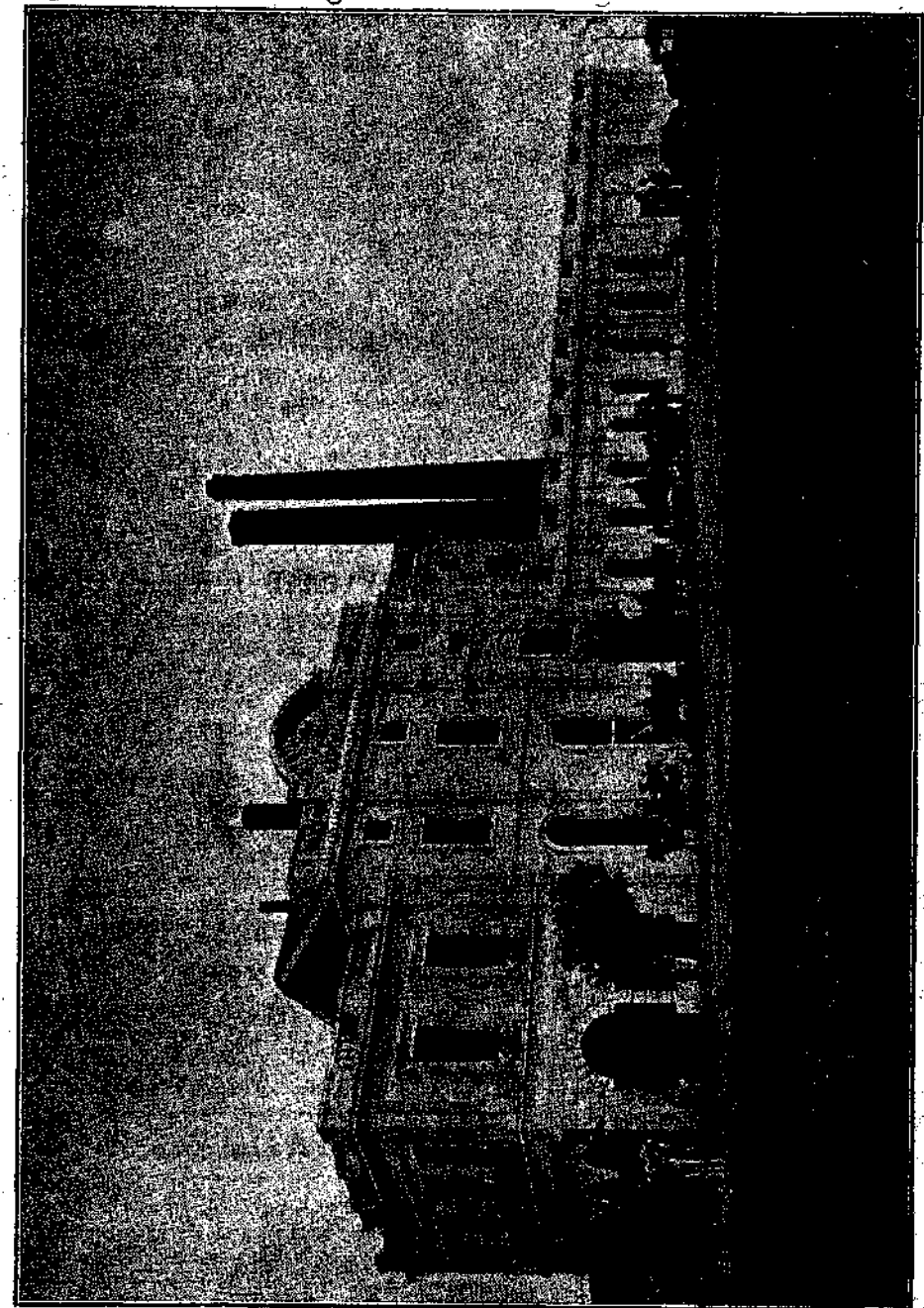
ἐξίκετο εἰς ὑψιστὸν καὶ ἐπίζηλον σημεῖον ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ ἐτελειοποιήθη καὶ ἀνεπτύχθη πολυτρόπως ὑπὸ τῆς ἀμίλλης τῆς εὐρεσιτεχνίας διασκευασθεῖσα ἐν Ρωσίᾳ καὶ Ἀμερικῇ ἐξηπλώθη καὶ διεδόθη ἀνὰ ἑκατομμύρια ἐκτάσεις καὶ φυλάς, ἐν Ρωμανίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ, ὅπου ἡ κριθὴ ἀφθονος καὶ ὁ οἶνος σπάνιος, ἐγενικεύθη καὶ διεδόθη εὐχερῶς καὶ πολλὰ παρ' ἡμῖν δὲ τέλος χάριν τοῖς κκ. Φίξ, πατρὶ καὶ υἱῷ, κατέστη τὸ ὀραιότερον καὶ μᾶλλον εὐχάριστον δροσιτικὸν ποτὸν, ἀμῖλλα δὲ προόδου, ἀναπτύξεως καὶ ἐπιχειρηματικότητος χαρακτηρίζει τὸν τέλειον ζυθοποιὸν Φίξ.

Ἰδὲ ἐργοστάσιον τοῦτο κίται ἐν τῇ λεωφόρῳ Συγγροῦ, ἐν τῇ θέσει Γαργαρέτα καὶ ἀποτελεῖ μοναδικὸν βιομηχανικὸν κόσμημα τῆς πόλεως.

Ἀνεγείρεται περίβλεπτον καὶ μεγαλοπρεπὲς εἰς τὴν ὀραίαν ταύτην λεωφόρον Συγγροῦ, καὶ μετὰ τῶν περὶ σχετικῶν οἰκημάτων καὶ ἐξαρτημάτων αὐτοῦ, στοῶν καὶ ὑπογείων καὶ καπνοδόχων του ὑψηλῶν δεικνύμενον ὡς γίγας ὑπερήφανος

τῆς προόδου τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας ἐν τῇ πρωτεύουσῃ. Καὶ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ἀναγκάζεται τις νὰ θαυμάσῃ καὶ περιγράψῃ τὴν οἰκοδομὴν ταύτην καὶ λειτουργίαν τῶν πολυποικίλων αὐτοῦ μηχανημάτων. Ὅθ' ἦτο δὲ καὶ ἔλλειψις στοιχειῶδους καθήκοντος τῆς χρονογραφικῆς δημοσιογραφίας, ἀν' ἡρῆκε νὰ μεταδώσῃ τῷ κοινῷ τὰς ἐντυπώσεις αὐτῆς περὶ τοιοῦτου θαυμασίου ἔργου.

Κολοσσοὶ τροχῶν καὶ βυτίων, λαβύρινθος στοῶν καὶ διαμερισμάτων, πληθῶραι σωλῆνων καὶ μεταφορέων, σωρεῖαι κάδων καὶ δίσκων, πελώριος ἀτμομηχανὴ μετὰ μετακινήτηρος, ὀραιοτάτη διάταξις μεταφορᾶς δυνάμεως, εὐφυε-

ΤΟ ΜΕΓΑ ΖΥΘΟΠΟΙΕΙΟΝ ΚΑΡΟΛΟΥ Ι. ΦΙΞ

στάτη προσαρμογὴ ψεκαστήρων καὶ ψυγείων, καταλληλοτάτη συναρμογὴ κανονικῆς λειτουργίας τῶν διαδοχικῶν κινήσεων διὰ τὴν ἀμεμπτον τροφοδότησιν καὶ ἐκτέλεσιν πάσης, πρὸς συντέλεσιν τῆς ἀμέμπτου ζυθοποιίας, ἐργασίας.

Καὶ οὕτως ὁ ἑλληνικὸς ζυθος τοῦ ἐργοστασίου παράγεται τέλειος, ἐξάγεται ἐξάριστος καὶ πίνεται εὐγέστως καὶ προθύμως καὶ μετὰ πεποιθήσεως παρὰ πάντων τῶν πηλατῶν του. Κατέχει δὲ ὀμολογουμένως τὰ πρωτεῖα καὶ εἶνε ἀκαταγώνιστος, διότι κέκτηται ὄλα τὰ τεχνικὰ

καὶ πλουτολογικὰ μέσα ἵνα ὑπερέχη πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι κατασκευαζομένων ζυθῶν.

Εἶναι φύσει ἀγνός, φύσει ὑγιεινός, κατ' ἀνάγκην σιτευόμενος ἐπὶ τριμηνον ἐν εἰδικαῖς ἀποθήκαις, ὀμολουμένως εὐγεστός, ὑπερανθρώπως περιπεποιημένος με ὄλα τὰ προσόνια καὶ ἐν τέλει ξανθός.

Συγχαίροντες ὅθεν καὶ ἡμεῖς αὐτόν, τῷ εὐχόμεθα νὰ δρέψῃ ἤδη τοὺς δικαίους καρπούς τῶν μόχθων καὶ κόπων του.

• Π.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

110. Τονόγρφοσ.

Τὸ ποδᾶρι κεφαλῆ
πῶσ σᾶσ φαίνεται ἂν κάμω ;
φθάνει μόνο ν' ἀναβῆ
ἕνας τόνος πάρα-πάνω

"Ὅμως τίνας ν' ἀνεβάσω,
θά μοῦ πείτε τώρα, τόνον !
"Ἐχ' ὅπ' ὄψει σου τὸ ράσο.
τοῦτο φθάνει, τοῦτο μόνον.

111. Αἶνεγμα.

"Ὅταν ἔρχωμαι, τὸν κόσμο
τὸν σηκώνεις στὸ ποδᾶρι
καὶ ἐγὼ γιὰ ὅλα τοῦτα
σοῦ χρωστῶ μεγάλη χάρι
Τὰς εὐχὰς σου προσπαθῶ
ὅλας νὰ τὰς ἐκτελέσω
κι' ὅμως ἐν εὐχαριστῶ
δὲν μπορῶ νὰ σ' ἀφαιρέσω.

"Ἦρθ' ἡ ὥρα γιὰ νὰ φύγω ;
φεῦ ! με διώχνει με κακία
καὶ μεγάλος καὶ μικρός
καὶ φωνάζουν με μωρία
«φύγε γέρο νάρθ' ὁ νεϊός

112. Γρῆφοσ.

Ἰὼ Ἦρα Ἦν εση εση

113. Γρῆφοσ.

Ὁ Πόρος ἦν 1 1 δε

114. Γρῆφοσ.

Τό. Παίδων Ἐ στήλη δν

115. Μέρδην—Μίγδην.

Γθίνω — τούσαν

Κισός

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

Πρώτος ἰδρυτῆς τῆς Πιλοποιίας ἐν Ἑλλάδι
κατὰ τὸ 1876.

Προμηθευτῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου.

Τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου, Ὑπά-
του Ἀρμοστοῦ Κρήτης.

Τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκηπος Νικολάου.

Βραβυνθεὶς εἰς τέσσαρας Ἐκθέσεις.

Εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Παγκόσμιον Ἐκθεσιν τοῦ
1878.

Εἰς τὴν πρώτην Ὀλυμπιακὴν Ἐκθεσιν τοῦ 1888
δι' ἀργυροῦ βραβείου.

Εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Παγκόσμιον Ἐκθεσιν τοῦ
1889 δι' ἀργυροῦ βραβείου.

Καὶ εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσιν Ἀθηρῶν τοῦ 1903
διὰ χρυσοῦ βραβείου.

224 — ΧΑΥΤΕΙΑ — 224

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟΝ
Α. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ & ΙΩ. ΤΑΔΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝ ΤΗ ΝΕΑΙ ΑΓΟΡΑΙ

Κρέατα ἄφθονα πρώτης ποιότητος βόεια, μοσχά-
ρια καὶ ἀρνία γάλακτος. Περιποιήσις καθαριότης καὶ
προθυμία ἐκτός συναγωνισμοῦ. Οἱ πελάται ἐκλέ-
γουν εἰς οἰανδήποτε ὥραν ὅ,τι μέρος καὶ δι' ὅτι
φαγητόν κρέας θελήσουν.

Τιμαὶ συγκαταβατικά.

ΜΕΓΑ

ΑΔΑΝΤΟΠΟΙΕΙΟΝ & ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟΝ

Ι. ΜΗΛΙΟΥ

Ἐν τῇ Ν. Ἀγορᾷ

Εὐθυνία, τιμιότης, καθαριότης καὶ περιποιήσις
ἄκρα. Πωλοῦνται καὶ διάφορα ἄλλα εἶδη.

ΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΟΥ ΜΗΛΙΟΥ

HOTEL REGAL

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ Ι. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΥ

ΕΝ ΤΟΥΡΝΟ-ΣΕΒΕΡΙΝΟΙ

"Ὅ,τι ἀπαιτεῖ ἡ φιλοκαλία, ἀξιοπρέπεια, εὐμάρεια,
καθαριότης καὶ καλαισθησία, ὑπάρχει ἐν τῷ ξενοδο-
χείῳ τοῦτο, ὅπερ ἐπισκεφθέντες ἐσχάτως ἠκηρύξαμεν
ἂν εὐρίσκόμεθα εἰς Παρισίους, Λονδῶνα ἢ Πετροῦ-
πολιν.

Ἠλεκτρισμός, πολὺφωτα, τηλέφωνα, λουτήρες, κλει-
δοκύμβαλα, ζυθοπωλεῖον, καφενεῖον, καὶ ξενοδοχεῖον.
κὶ τελειότεραι μηχανικαὶ τελειοποιήσεις καὶ ἐφευρσεῖς
εὐρίσκονται ἐφηρμισμέναι ἐνταῦθα. Εὐγε εἰς τὸν ρέ-
κτιν καὶ φιλόκαλον ἰδιοκτήτην κ. Πελυχρόνην.

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

ΓΕΩΡ. & ΧΡΗΣ. ΓΩΓΟΥ

Ἦνε τὸ ἀρχαιότερον ἀτμοκίνητον ἐργοστάσιον
Χαλβαδοποιίας καὶ Ζαχαροπλαστικῆς
Ἐιδικῆ κατασκευῆ κομμάτων καὶ καρπῶν κτλ.

18 Καλαμῶτου, Ἀθῆναι.

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,"

Θ. Π. Α. Βραϊλῶν. Χρήματα ἐλήφθησαν. Πα-
ραγγελία σας ἐστάλη ἐπὶ συστάσει.—Θ. Κ. Γα-
λατᾶ. Ἐπιστολὴ μετὰ χρημάτων ἐλήφθησαν. Εὐχα-
ριστοῦμεν πολὺ.—Γ. Β. Πύργον Βουλγαρίας. Δελ-
τάριον καὶ συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ταχυδρομικῶς
ἐστάλη ὑμῖν ἀποδείξις.—Α. Ρ. Hussi. Συνδρομὴ
σας ἐλήφθη δι' ἐπιστολῆς. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀποδεί-
ξις ἐστάλη ἡμῖν ταχ. μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας.—
Β. Γ. Κ. Γύθειον. Ἐπιστολὴ καὶ συνδρομὴ σας
ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Ἀποδείξις ἐστάλη.
Διηγήμα εὐχαριστικῶς στείλατε.—Κ. Σ. Παρι-
σίους. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἀπητήσαμεν καὶ ἀνα-
μένομεν νεωτέραν σας.—Ἀλμυρόν. Ἐλήφθη ἐπι-
στολὴ μετὰ συνδρομῆς σας. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ.—
Α. Μ. Jamestown. Ταχυδρομικῶς ἀπητήσαμεν.
Ἀναμένομεν νεωτέραν σας.—Γ. Α. Καλαμπα-
κῶν. Φῶλλον σᾶς ἀπεστάλη καὶ ἐγράψαμεν. Ἀνα-
μένομεν νεωτέραν.—Β. Π. Ὀδησσόν. Ἐπιστολὴ
σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ.—Χ. Δ. Ὀδη-
σσόν. Ἐλπίζομεν ἤδη νὰ ἐλάβητε καθυστερούμενα
φύλλα.—Μ. Φ. Πάτρας. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη.
Εὐχαριστοῦμεν. Τ. Π. Γ. Μαγουρέλι. Ἐπιστολὴ
καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.